



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Alloquiorum Iesu Christi ad quamvis animam fidelem, sibi que deuotam,
lib. i. pars III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

IN CANONES VITÆ

spiritualis ad animam quam-
cunq̄ue fidelem.

P R A E F A T I O.



Ecce filia, quoniam aures incipis præbere & animum, pergami dicere
qua in te desiderantur. Perseuera igitur auscultans & tota tam ad me
reuertere, parata mihi ad omnia obtemperare. Nouum indue animã
& quid abs te velim accipe. Vbi virtus tua nõ sufficit, succurras oratio.
Impetra quicquid tibi necessarium est orando. Dic: Eripe me de ini-
micis meis Domine, ad te confugi, doce me facere voluntatem
tuam, quia Deus meus es tu. Ne derelinquas me Domine Deus
meus, ne discesseris à me, neque despicias me Deus salutaris meus. Intende in ad-
iutorium meum Domine Deus salutis meæ. Ecce redire cupio ad te. Trahe me post te,
& ne permitas me ultra separari aut auerti à te, Filia audi nunc, quod cuidam seruorum
meorum iam olim mandaueram & id ipsum tu quoque seruandum amplectere. Dicebã illi.

Compunctus fileas, humilis, mitisq̄ue serenus.

Sic tibi licet tunc minus valeat metrum) at ego non metri mensuram, sed anime tua
cupio adferre medelã) dico. Compuncta fileas, humilis, mitisq̄ue serena. Hoc versu sum-
matim strinxì que tibi sunt necessaria vt & memoria scilicet teneas, & sepius eadem reco-
las. Volo autem compunctioni sancte, assidue ac interne conuersationi vacare studeas, & ab
omnibus abstrãcta, intra te ipsam te contineas, maneatq̄ tecum. Sileas igitur ore & corde
mundo. Humilis esto ac mitis, & in omni conuersatione tua erga quoscunq̄, homines benigna
atque serena. Principio igitur teipsam discute, penitissimeq̄, intue, vt cognoscas quid in
te sit, quod gratiam meam impediãt: hoc est, quid in te sit, quod mihi displiceat, vt illud corri-
gas & auertras. Vide ad que & vnde tenteris. Vbi autem acrius sepiusve tenteris: ibi maiori
studio ac vehementiori conatu repugnã: vbi infirmiore te comperis, ibi remedia adhibeas
validiora. Vnde delinquendi aut minus proficiendi sentis occasiones, scandalum à te pro-
funde. Adnitere vt cor mundum, liberum, ac nullo ad creaturas amore inordinato, infectum:
nihil cum mũdo occupatum mihi offeras, mihiq̄, soli semper inherere studeas. Propterea enim
ad compunctionem iuge studium, te hortor, vt intra te metipsam te serues: quam tamen haud-
quaquam assequi potes, nisi collectum habeas animum. Sed ne hoc quidem obtinere vales, si
non abstrãctam internamq̄, vitam duxeris. Quapropter obserua in te vitia, concupiscentias,
inclinacionesq̄, malas, vt insatigabili studio illa persequaris, & desiderijs, affectionibus inor-
dinatis omnibus moriaris. Multa ad vitam spiritualem & contemplationem conueruntur
se inceptos, sed in eorum negligentia atque acedia agunt, quia nolunt veteri homini vim in-
ferre, vt moriantur concupiscentijs suis, sed fouent & palpant, dissimulantes qua in se perse-
qui deberent: adeo semper conferunt onus laborum ac molestiarum plenum. Tu vero si me de-
sideras, nullam pacem cum vitijs habeas. Abscinde in te discursus, curas, occupationesq̄, inu-
tiles omnes, atque prorsus quicquid ad animatus profectum non adificat, vt mecum
sola, sola occuperis: nusquam animum tuum intendas, nusquam implices,
nisi ad mei honorem, & animæ tuæ, aut proximi
utilitatem.

Gal. 1. 12.

Psal. 37.

Ca. 1.

Comptm-
ationi vii
institendum
st.

Contem-
plationi cœ
quidam
quærantur
se inceptos.

ALLOQVIORVM IESV

Christi ad quamuis animam fidelē,

sibi que deuotam, Libri I. pars III.

*Desiderijs pranis que sensualitatis propensionibus uti sit moriendum:
sensus item quam sint arctē custodiendi.*

CANON I.

Fugienda
quænam
sint animæ
fidelis.Sensualitati
quænam
subtrahenda
sunt.Necessaria
delectabilia
qui sumenda.Sensus qui
custodiendi
sunt.Voluntate
priuata
nihil faciendam.

Remores, nouitates, historias iocosas, & quæcunq; cōpunctioni non seruiunt, sed curiosum animam oblectant, & varijs imaginibus cor deperditum infectumque desiderijs relinquunt, neq; legere, neq; audire consentias. Hominum seculariū, id est, qui mūdi sunt amanti: imò & cuiuscunq; hominis familiaritatem, amorem ac conuersationem singularem (cuius uerba & actus te non edificant) fuge, & amori sensuali, ad quamcunq; creaturam morere. Ventris tui ita sis magistra, ut sola necessaria administres, idq; non pro gustus oblectatione, sed pro naturæ sustentatione, & propter me: hoc est, ne in seruitio meo uiribus deficias. Porro quæ necessaria aut utilia corpori non sunt, oblectamenta gustus, præsertim ubi id sine fraterna charitatis potes offensione, non admittas. Hoc modo quæcunq; mollia, quæcunq; uoluptuosa, quæcunq; carni suaui (quantum discretio ipsa, quæ charitatem, infirmitates, onerataq; naturæ, & singula quæq; prospiciens moderatur, admittit) à te proficundas, fugias, horreas, ubique in te persequendo concupiscentiam, non destruendo naturam. Nam quæ necessaria sunt, & sine delectatione tamen sumi non possunt, in his satis est, non querere uoluptatē, sed propter me, id est, ut obediatur mihi (qui corporis tui curam tibi commendauit) refocillare carnis infirmitatem & tolerare necessitatem, uidelicet ut delectatio tanquam id quod non optatur quidem, ab eo tamen quod est humano uisui necessarium non potest separari, propter ipsam necessitatem admittatur, non diligatur. Itaque breuiter, sensus tuos omnes ita contineas, ut ne moueant quidem se ad inuilia & otiosa. Nihil uelis uidere, nihil tangere, nihil quæras sentire, nisi utilia animæ tuæ, & ad gloriam meam. In quibuscunq; homo suum sequitur appetitum, illi satisfaciens ex proprietate, uidelicet quia ita uult, ita desiderat, siue id in cibi, potus, alterius uel commodi naturalis, siue etiam in spiritalis consolationis oblectatione contingat, non potest esse sine delicto aut uicio, quia est ibi propria quæsitio, quæ facit medium inter ipsum & me. Nihil igitur in te nascatur, nihil foueatur ex priuato solo amore, aut uoluntate propria, quamlibet boni speciem uideatur habere: sed moriaris oportet omni proprietati, ut nuda, sola, purè charitas, castissimaq; intentio mihi placendi ad omnia te excitet, moueat & impellat.

Lingua uti sit custodienda, ne Deus proximusue offendatur silentium duplex qui obseruandum sit.

CANON

CANON II.

LINGVAM TVAM Vigilantissime restringas, vt nihil nisi necessarium ac premeditatum loquaris, id est paucissimis quam potes verbis, modeste, benigne & sine clamore, fugiens & abscondens loquendi occasiones quantum vales. Ab omni verbo pernicioso, detractorio, murmuratorio, impudico, contentioso, tantumquam à mortali peccato abstineas. Ab omni ioco, lenitate, cachinno, ab omni verbo otioso te vigilantissima custodia cohibea, ne videlicet ea loquaris, neque quantum in te est, audias. Vt detractoris vitium euadere quæras, statue de absentibus nunquam loqui nisi quæ certa sunt vt in animarum adificationem dicantur. Semper ideo ad manum tibi sit, quo sermonem interrumpens (si de absentibus fiat loquutio) aliam materiam inferas loquedi, antequam ad detractoris aut vituperationis verba laxentur linguæ. Obserua maxima diligentia, ne de ijs qui te offenderunt, aut contra quos in corde non perfectam sentis dilectionem, loquaris aut patiaris quempiam loqui: quia detractio ibi cito illabitur, dum alij ad consolationem tuam loquuntur, tibi aduantes & offensores obloquentes. Nullam itaque profus acculationem recipias aduersus eos qui tibi inimicantur, aut quos tu auersaris. Stude igitur quantum potes in silentio semper manere. (Silentium dico, non solum oris, sed & maxime cordis) vt concupiscentiarum strepitus, passionum clamor, malorum affectionum & inclinationum inordinatarum inquietudo in te non audiantur, nec tu cum fantasias, imaginibus rerumque similitudinibus, intus loquaris: sed in quiete & silentio quasi in omnium rerum obliuione, aut extra mundum constituta, mihi soli loquere, me solum ausculta. Noli verbis vnquam contendere, nec sensum aut opinionem tuam defendere sine vniciusque iudicium suum, vbi exhortatione tranquilla mihi profeceris. Non ergo discipres verbis nec cogitationibus discipres, sed mihi omnia committe, & tu in silentio vive.

Vita abstracta vti eligenda, quamque sit ea ad vitam internam necessaria: aliorum obseruare defectus vti maximopere sit fugiendum.

CANON III.

FUGE consortia familiaritatesque hominum: & vbi aliter necessitas propter honorem meum, aut proximi salutem non vrget, esto sola. In solitudine me tibi reuelabo. Solitudo, silentium, nuditas & simplicitas cordis præparant mihi locum. Serua igitur te abstractam ab omnibus in silentio & solitudine cordis, inclinationibus propriis, vagis cogitationibus ac desiderijs assensum atque auditum negans. Natura enim vestra semper vult gaudere consolatione, & nunc extra, nunc intra occupatur, quæ eos solatia in creaturis: vnde multipliciter distrahitur. Tu igitur omnibus inclinationibus sensualibus vim inferas, & serua te solam, abstractam ab omnibus creaturis, quantum discretio, quantumque obedientia & ad proximum charitas admittit, semper in externa & interna solitudine manens. Cura quantum vales, vt familiaritatum occasionem etiam alijs non præbeas, quia nimis vitæ impediunt spirituales, quæ nunquam est liberior aptiorque ad proficiendum, quam ab hominibus occupationibusque abstracta. Vbiunque tamen fueris siue inter ho-

mines, siue ab hominibus sequestrata, semper intrus maneat tecum sola, & ab omnibus creaturis, etiam à te ipsa, id est, ab amore, cura, sollicitudineque priuata alienata. In mundo te solam puta relictam, nec superesse, de quo habeas cogitare. De nulla creatura cogita aut tracta, nisi tecum. Aliena ne discutias, nec animum tuum rebus implicis alienis. Si bonum vides, maneat bonum & ædificet te: si malum, non iudices. Hominum loquutiones, actus & mores (quorum sanctitas te non edificat) non inuestiges, non obserues, non discutias, non iudices, imò neque audire neque cognoscere cupias: sed potius studeas nescire. Quæ si audieris (potissimum à charitatem in te lædi, aut bonam eorum famam in tua æstimatione minui formides) mox à corde & memoria repellas.

Defectus a
hominum non
obseruandos.

Iudicium temerarium quantum opere vitandum, vti quisque erga proximum sese gerere, verecundiam sectari: pacem item veram quamnam adducant.

CANON IV.

DE nemine male sentias, & si malum videres, cogitare tamen debes, mali autorem occulta mea dispensatione ad maiorem sibi conquirendam humilitatem & profectum, permissum cadere. Et non debes illum iudicare neque spernere, sed gemitus potius propter tuam ingratitude, quia sola gratia te conseruat quasi violenta, sine qua profundius quam quisquam alius in mundo, caderes. Dic Si iste quantum ego recipisset gratiam, in maiori seruire Deo seruens, & magis esset Deo gratus, quam ego. Cogita etiam, quod à me respectus, & mox pauitens emédabit, aut iam correctus est, & his qui illum spernunt sanctior factus. Quæ propter temeritati tuæ ascribere, seuere arguens te ipsam, quæ minus bene de proximo senseris. Sub specie zeli sæpenumero rãcor, odium, amaritudo & inuidia te paliant: unde proximorum tunc non solum defectus & negligentia grauitèr acculantur, sed virtutes etiam vitia iudicantur, oculo, liuore, turbato. Summo opere igitur caue, cum iratus fueris proximum corripere, accusare, aut de eius negligentia loqui siue audire. Caue præterea tunc ipsum verbo, aut signo pungere, confutare, contristare, aut ad humiliationem verecundiamque illi ingerendam aliquid expostulare, seu quod reprehensibilem notabilem ve illum deprehenderis, monstrare. Et hoc maximè, quam diu in corde tuo displicentia, amaritudo, aut turbatus inquietusque zelus aduersus illum perseverat, & quamdiu illum negligentia apud alios cupis notari: quia illic non est charitatis zelus, neque intentionis sinceritas. Quæ si forent, non tristis & condolens fratris aut sororis culpam, apud alios excusares ac tegetes. Quod etiam si tantum haberet delictum, clam non sine cordis dolore corripes, & ad me orationem amantiissimo compatiensissimoque corde pro eo funderes. O filia cogita potius quid tibi desit, & quid sponsam meam deceat, & circa aliena peccata esto laeta, muta ac cæca. Dic mihi filia, quomodo stare puella pudica ante regem, cuius de cognosceret oculos in se continue dirigi? Hoc modo cogita tu me, ubique præsentis & te stare semper in oculis meis. Animaduerte, quam magis in te semper debeat esse verecundia, quanta vitæ innocentia, quanta denique ad me reuerentia, qui omnes actus, cogitationes, affectus, verba, motus, intentiones, arcanaque cordis tui semper intueor ac penetror. Nihil igitur audeas in oculis meis, quod in oculis magnæ opinionis aut sanctitatis viri non audeas. Semper enim præsentiam omnipotentis sumi

Zelus inordinatus quæ mala pariat. Ego proximum qui te geras peccatorem.

Surdus, cæcus & mutus, ut quis sit.

Verecundia quanta ubi que necessitata.

firmam maiestatis meae debes in oculis tuis habere, reuereri & sentire, quae ad amorē & reuerentiam erga me te excitet, unde sollicita in conspectu meo sis, quomodo in omnibus mihi placeas. Pacem tuam, quam ubique desideras, non in ore hominum, hoc est, quando nemo tibi contra dicit, sed in bona conscientia & in me ponere de-

Pax vera, v-
binam con-
suetudina.

Verum aut ab eo diligaris nec ne, mihi committe: & familiaritatem (praesertim in dispari sexu) hominum fuge. Si cura tibi esset tanta, autem saltem non minor placendi mihi, quanta est ne displiceas hominibus, gaudium conscientia tua con-

Familiari-
tas quoniam
fugienda.

Vitia singula quatenus profliganda: temptationum tumultus omnes, quoniam remedio absque negotio prosternantur: scopus quisnam in temptationibus praefigendus.

CANON V.

Esto fortis ac prudens ad vincendosque animae tuae defectus, quantum vis paruos. Nihil enim (si me amas perfecte) exiguum tibi videri debet, quicquid me offenderit. Recordare primae charitatis tuae, qua factum est olim, ut parentes, fratres, sorores, amicos, diuitias, honores, & quicquid mirari solet mundus, deinde etiam te, id est, floridam iuuentutem mei amore contempseris & reliqueris. Quo- modo ergo nunc leuissima tentatione & concupiscentia vili superaris? Nosti enim ipsa ad expugnanda vitia, ad animae tuae pericula cauenda, ad occasiones irritamē- tūque delictorum fugienda, ad abnegationem proprii sensus & propriae voluntatis, ad emendandos denique animae tuae defectus, quam sis infirma, quam negligēs ple- runque & dura.

In noua igitur propositum firmum, statuens in te omnia velle vitia persequi, quicquid voluntati meae contrarium est, pro nulla re mundi admittere, etiam eorum quae mihi placent, negligere, summo studio & conatu, quae pro statu tuo abs te exiguntur, & quorum es debitor, non intermittere vel differre, sed quam primum oportet, strenue, vigilanter, fideliter atque deuote perficere. Quandoquaque igitur irae, concupiscentiae, luxuriae, superbiae & huiusmodi vitiorum motus in te deprehenderit, caue ne in verba, signa ut externa erumpas: sed id age ut renitendo, colubedo, vim illis inferas & extinguas. Praesentissimum contra omnia vitia remedium est, humilitate profunda, se ante meos pedes in suae nihilitatis cognitionem projicere, tota se fiducia ad me conuertere, indefinenter ad me orando clamare, & quod nullū aliū super sit sibi auxiliū aut remedium, quā a me, vere cognoscere. Sic omni hora te conforta & propositum tuum renoua, semperque videaris tibi iam primum incipere & haec tenus quasi nihil te fecisse. Quanto sensualitatem aut naturam tuam tarduerit laborū, pugnae, certaminis, ac reliquorum quae in virtutum exercitiis contraria ac molesta sibi occurrunt, quanto etiā ad haec aecedia remurmurauerit, tanto vehemētius tu ad illas passionem vincendas, mortificandasque insiste. Noli fatigari, noli cessare, ne gratia meae quocumque in fluxu in te cesset. Time ne si te victā dederis, aecediaque lassaris, gratia mea deferat te, casus in adinventionibus tuis desiderijs tuis in pace trā-

In tentatio-
ne quid praec-
cipua caue-
dam.

Remedium
contra om-
nes tenta-
tiones praec-
sentissimum
quod.

1 Theff. 5.

Scopus intentionibus resistendis quibus praefigendus cuique. Pusillanimitas quam periculosa sit in filius gratia.

Desperare de tuis viribus quomodo quisque debeat.

quilla seruiens, propterea, quod à me iam derelicta, nullum sentias conscientiae vermem, nec timoris remorsum. Qui eiusmodi sunt, in periculosisimo statu sunt, quibus repente, cum dixerit pax, superueniet interitus. Quapropter pugna tu virtutem ipsi tibi faciens. Opta vel ipsa pugna, vel hoc quantum locumque grauius, quantum in te fuerit, meis poenis ac amaritudinibus, quas cum viuens cum moriens pro te pertuli, vicem reddere. Itaque noli ex conflictu tentationum multarum fatigari, noli cedere, noli te pescere, nec etiam pusillanimitate aut desperatione vinci, sed continuo odio in te vitia cuncta persequere. Quotiescunque autem à tuo vigore aut proposito lapsa fueris, toties resurge & à nouo propone. Aduerto in te quod & tibi nocet & mihi displicet. Pro lapsibus & negligentis tuis ad eò nonnunquam pusillanimitas efficeris, ut à cepto bono proposito vacillare incipias & penè desperare. Hinc sedens sola, tecum es tristis & tabescens, nec reuerteris ad me, clamans ut resurgat, quasi omnia, iam tua priora sint perdit. Quo subindicas superba, quod dum stare videbaris, in tuis viribus & tua industria nimium confidebas. Vnde quia res tua fefellit, & quam putabas aliter accidit, in te perturbaris. Ego volo ut industria tua & viribus quidem utaris, at de illis atque de te ipsa penitus desperes. Proinde quamdiu aliter sentis, sapius es ruitura, donec discas, quod steteris super te sicut super baculo arundineo atque contracto. De me autem non desperes, sed fortissima spe & confidentia in deficienti super me nitaris. De te verò hoc modo desperes, non ut consilium, industriam, laborem, & cetera id genus tua abicias aut deseras, sed ut illis quam maxime utens, non tamè in illis stes, confidas aut gaudeas, nec tibi aut vigilantia tua aliquid tribuas, quia tu & hec omnia tua non sufficient tibi ad minimum vitium arcendum, nisi mea tibi assistat virtus & gratia. Neque tamen quia tibi gratias, virtutes, dona celeremque profectum, atque omnem sanctitatem pro meo gemitu & conflictu tibi mox infundendam. Ego laborem tuum, humiliationem tuam, pugnandi item assiduam fidelitatem abs te requiro: spem quoque & fiduciam erga me, & insuperabilem infatigabilemque constantiam.

Humilitate & oratione quantis in luctamine contra vitia opus sit: tentatio carnis quam sit quibusdam importuna & varia: quae sint aduersus eam praesentia remedia.

CANON VI.

CVM omnia, quae iam dicta sunt in te fuerint, non desit quoque profundissima humilitas, qua verissima tu ipsius cognitione tuam nihilentem agnoscat tuis laboribus ac tuo seruari nihil tribuas, nihil te fecisse existimes, sed efferri quoque tuam iustitiae, & reliqua omnia quae facis mihi soli ascribas. Haec nisi cognoueris, sapius laboris, donec quid ex te, quid ex me sis discas. Et cum omnia receris, in quibusuis tamen remedijs, in quibuslibet industrijs, extra me non confide sed hoc spera, hoc ora hoc crede me tuae vigilantiae nunquam defuturum, idcirco non propter tua merita, sed ex mea beneuolentia & charitate, ut quae tibi pugnandi dederim voluntatem, conatum & industriam, quandoque etiam tibi per me tribuam coronam, triumphum, & gloriosum finem. Proinde siue sis in pugna tua in quiete, quicquid status quicquid incipis, quicquid eniteris, per orationem incederent ad me cuncta, ante fores misericordiae meae expecta. Nunquam manis, nunquam

Oratione vti in omnibus opus sit.

quam vacua à me tua redibit oratio, quamlibet tu nihil recipisse te sentias: quia sæpe plus prodest tibi humiliter ac instanter orare, quàm recipere aut habere: plus conducit tibi in me confidere & expectare, quam sentire aut possidere. Quapropter & in hoc esto longanimis, atque in omni bono studio ac boni amore crescens, intersapsus & resurrectionem meam expectando patrociniū, meamque gratiam; nec à pugna discedendo vsque pugnandi etiam, donec iam tempus transierit, & recipias laborum tuorum gloriosum fructum. Cæterum, in hac vita quoque minuentur hostes, deficiet virtus te impugnantium, confortaberis mea gratia & pugnandi assiduitate, ut quæ primo vix lima eraseris, postea vno abigas flatu. Porro quod lapsus tuos attinet, hoc pro regula tene: Quotiescunque, & in quantoscunque lapsa fueris defectus, confestim nulla interueniente mora ad me gemens confuge, mecum te ante pedes meos plange, & mecum & super me nitens resurge: hoc est, animum emendandi & deinceps continendi ab huiusmodi defectu resumens, in virtute mea cōfide. Noli de me diffidere, noli formidare. Secura ad me veni. Ego amore promptissimo tibi occurrens, suscipiam te, nec vnquam peccata improperebo tibi. Noui imbecillitatem humanam generalem, noui etiam tuam singularem, quamque humana sit fragilitatis succumbere, quemadmodum diabolicæ est prauitatis nolle stare, aut nolle resurgere, quippe quod non modo nullam admittit excusationem, sed maiorem etiam absque venia recipit, damnationem. Nihil desidero quam bonam voluntatem. Nihil dicitur bona voluntate. Quapropter si vires, aut facultas, aut tempus deest boni operandi, noli pusillanimitas fieri. Nam voluntas ipsa tunc sufficit mihi. Custodi bonam voluntatem semper: hac enim omnia supplere, hac omnia potes restaurare cum aliud nequis. Cū te putas longe à me esse: tunc ego sum tibi vicinior. Tu igitur filia mea mox ut senseris lapsus tuos, dāna & ad me currens reā te clama & mihi aduersus te conquerere. Inter contritionem tuam & veniam meam nulla intercedat mora, nullum interueniat medium. Quid enim ad me reuerti cunctaris? sponsa? Salus tua non à me, sed ad me fugiendo paratur. In quocunque igitur magis offendisse, vbi sæpius cecidisse, vbi plus denique à virtute te deprehenderis defecisse, ibi crebrius ad me clama, ibi frequentiori gemitu pro venia iuxta ac patrociniū ad me suspira. Tentationibus quoque non lasseris: sed semper renitere quantum potes, nec captiuam aut victam te illis præbe. Quamdiu resistis, non es superata.

Quicquid etiam sentis, aut tolerare cogis (si modo inuita, & ut dixi, renitens tolere) non tibi imputatur, quia non à te exquiri quid senseris, sed cui consenseris. Sentire est quasi in carne, consentire verò in voluntate. Carni ac sensui vis quædam potest inferri: voluntas autem ut consentiat, non potest cogi. In tentatione duo sunt: Vnum ad quod tentaris, videlicet peccata & defectus: iis nequaquam est consentiendum, nec vlla resignatio ad hæc habet locum, sed resistendum totis viribus. Aliud est labor, pressura & aduersitas, quam sustines resistendo: & ad hanc resignate te debes ad patiendum, videlicet quamdiu mihi placet, ut tenteris. Neque enim mihi resistere, sed subicere debes te: his vero quæ tibi tentatio ingerit, resistere debes.

Verum scio quid dicas, quia quæ pateris, & vnde cor tuum affligitur, non ignoro. Dicam igitur, quia tu dicere erubescis: ut simul etiam ex me confidas, remedium & consolationem te recepturam. Tentatio te præmit carnis, non modo quotidiana: sed penè etiam momentanea. Huic continuè resistere est tibi quidem molestum ac graue: sine pugna verò euadere est impossibile. Denique cū diu etiam pugnaveris,

Lapsus quis
in vitia quid
agere debeat

Contritio
quantum
valeat apud
Deum.

Tentatio-
nibus quomodo
resistendum.

Tentatio
quomodo duo
includat.

Tentatio
quomodo sit qui-
busdam im-
portuna.

Tentationū
carnis quam
sunt tela di-
uersa.

Castitas
quando so-
lū violatur.

Remedium
contra car-
nis tenta-
tiones.
Psa 108.

Remedium
contra om-
nem tenta-
tionem.

Victus vitio
quando qui-
bitur.

ut putas, in conflictu non vulnerari: non minus est difficile, quā mirabile. Familia-
ris planē hostis, quē in omni loco circumferens, perimere non sineris, sed cogere et
am nutrire. Huius varia sunt tela, impugnation multiplex, & insultus violenti. Libi-
dinū ardores, motus, pruritus, cōmōtiones, concussiones, voluptates: & velut fang
quādam infernales in carne à quibusdā sentiuntur. Ad hæc phantasmata, imagina-
tiones, delectationesq; propemodum violentæ: cunctos penē sensus obfident. Porro
cordis instabilitas lubricitasq; est quorundam tanta, ut ipso penē momento quos
ad repugnandum parant, iterum extra se mox abripiuntur: & quasi sui ipsius immo-
mores, cogitant, quæ iam cogitare nolebant. Inter hæc, inquis, quis tutus eadem
quis à delicto fugiet immunis? Profecto voluntas bona & humilis. Huic enim nulla
potest violentia inferri. Sentias quicquid sentias, castitas nō polluitur nisi de con-
sensu animæ: id est, quicquid in carne senseris, non tibi pro peccato imputabitur, sed
de consensu nō fuerit animæ. Ad eam enim oportet esse voluntariū quicquid est pec-
catum, ut si nō fuerit voluntarium, nō sit etiā peccatum. Itaq; quantislibet tentatio-
nibus sis obruta, quantumuis carne immersa, sensibusq; captiua, quicquid senseris
carni voluptuosum, animum (hoc est, rationale voluntatem) à consensu tene libe-
rum: & nihil tibi nocebit. Reclama cum detestatione spiritus & execratione vocis.
Phy, phy: ego nolo, ego nolo. Conuertere quantum potes ad me vigorose, & breui-
ter dic sapius: Deus meus adiuua me. Pie Iesu, ego nolo, adiuua me. Porro si iam turpia
nephandaq; inciderint, noli propterea esse consternata. Sicut incidit, fac tu vitium
excidat. Per portam qua intravit exeat: & non solum exeat, sed & si quid mali
impūre in te offenderit, secum educat, domumq; tuam purgaram relinquat.

Hoc autem fiet, si profunde te ipsam in tui cognitionem depresseris: & me solum
plena fiducia profundaq; humilitate inuocaueris, non parcens tibi ipsi, nec hostis
tuos persequi desistens. Hoc enim præsentissimum aduersus omnem tentationē est
remedium, ut quodcumq; inclinationem malam senseris, quanto citius tuam nihil-
eitatē & impossibilitatem inspicere atq; ad me toto corde confugere, atq; prote-
ctionem & auxilium ex vulneribus meis (quæ hostis antiquus tremis perere. Crux
mihī filia, versetur in carne, in sensualitate, in violenta cogitatione ac imaginatio-
ne quicquid versatur, sentiatur, quicquid sentitur, quamdiu ratio superior contra-
dicit, quamdiu rationalis voluntas deliberata id ipsum non eligit, non amittit chari-
tatem & gratiam meam. Hæc præssura, & angustia cordis, quam in cōfictu susti-
nes, quod plenē ad huc non cōsenseris, tibi iudicio esse potest & consolationi. Nam
si consentire in ea, id est, si sponte sentire ea quæ sentis, si sponte teneres cogitanda
quæ incidunt, iam non sentire illam pressuram, pugnam, pugnaq; angustiam, sed
tranquillitatē & pacem multam. Filia, pro cōsolatione accipe similitudinē. Si quis
in duello capitur, vincitur, ligatur, aut etiam cæditur, licet ita ardeatur ut suorum
non habeat mēbrorum copiā, non det se autem victum ac captiuum, sed quæ pugnā
virtute renitatur, nec in hanc suā captiuitatem consentiat, nō dicitur victus aut su-
peratus. Hoc modo à me nunquam victa iudicaberis, siue à carne, siue à dæmonio
teris, nisi spiritu consentias, & repugnare desistas. Multa habes sentire, quibus tamen
non debes consentire, id est, quæ sponte ac libenter non debes sentire.

Tentationes quam sint bonæ voluntati molestæ: præmium quantum
maneat eis, qui tentationibus probè resistunt: quamque sit item
præclarum multifariam tentari.

CANON VII.

AT molestum est, inquis, in conflictu semper pugnare, molestum est cupita negare, molestum est qui delectant, non cogitare, molestum est amata persequi. Filia è duobus constas: Carne videlicet, & spiritu: ideo diuersa etiam appetis. Porro, quæ carnem delectant, molesta sunt spiritui. Si carni molestum est sibi ipsi vim inferre, si non potest seipsam odisse, spiritus regnet, spiritus imperet, & huic non sit molestum hostem suum, id est, carnem suam sub iugo ac freno habere subiectam. Affiduitate tamen pugnandi quod est in principio graue: fit leue ac tolerabile. Quanto enim sapius hosti resistis, tanto tu eris fortior, ille verò imbecillior. Nunquid nescis quod *regnum celorum vim patitur, & violenti rapiunt illud*: Certa igitur viriliter, & quanto fortius sapiusque conflixeris, tanto semper facilius pugnabis. Adde, quod licet tentatio, ita hæc pugna non semper erit. Corona autem quæ victori dabitur, tibi manebit æterna. Pro conditione acrioris pugnae dabitur tibi & gloriosior corona victoriae. Vnde tentata si viceris, habebis præmium duplex, quæ alioqui, id est, non tentata, habitura fueras præmium simplex. Quanto præterea alicuius peccati tentatione plus fatigaris, tanto si non conseris, à peccatis purgaberis. Et quamuis in conflictu eiusmodi, dum tentatio grauis præsertim in carne, sæuit, plura soleant venialia, (veluti vulnera leuia pugnantibus inferantur) committi: nihilominus tamen poena illa, quæ toleratur in sustinendo pugnam, & resistendo lethalibus vitis, aduerso poenam illam venialibus debitam, tollit. Charitas quoque ipsa ad quæ propter me pugnas, lethalia vulnera propulsas, & pro virtutibus certando laboras, non solum sanat ipsa minora vulnera tua, verum etiam ea vertit tibi, dum tandem perfecte viceris, in gloriam & in præmium: quemadmodum militis quoque acriter pugnantis, cicatrices vulnerum quæ in agone pugnae vehementioris accipit, ad gloriam post victoriam ostentantur. Non igitur formides o filia, si pugnare diutius habeas, & tentatio diu vigeat. Si non præuales sensualitatem ad eò subigere, vt sit omnimodis subiecta rationi, semper tamen ei resiste: nunquam cede, nunquam pacem illi dimitte. Hæc pugna, hæc rixa, reputabitur tibi à me pro victoria. Siquidem non solum vicisse malum, sed etiam malo pro viribus restitisse bonum est. imò nonnunquam præclarior, siue vt ilius est, pugnam exercendo diutius sustinuisse insultus hostium atque certaminis laborem: quam cito præualuisse, præsertim dum mea id dispensatione agitur (qui optima quæque semper vobis prouideo) non negligentia ac acedia vestra. Attendo enim, qui æquissimus sapientissimusque sum: omnium militum meorum & laborem & virtutem, plurisque æstimo illorum velle, quam posse.

Posse enim vincere ex meo est munere, velle vincere est ex vestro arbitrio, nō tamen id quoque sine gratia mea. Proinde licet vtrobique vt gratia mea concurrat, necesse sit, in velle tamen bonum plus est de arbitrio vestro, quàm in posse. Quod ego pensans, magis o filia probo quantum velis, quàm quantum possis. Dignū verò est ac iustum, vt quæ longius & laboriosius certaueris, præmium etiam copiosius accipias: & non solum præmium in futura vita, sed hic etiam gratiam pro gratia.

Tentationum occasiones quorundam fugiendas: sensus membraque corporis quanto sint studio à quavis curiositate arcenda.

Homo ex quibus duobus constat.

Matt. x.

Præmium duplex vt dicitur superantibus tentationes.

Maculas in tentationibus corrumpas quænam auferantur.

Tentari diutius, quam cito superant tentationes illo præclarior.

Solite tamen cauere debes, ne ipsa tibi tentationis aut ruinae sis occasio, hostis praebens animum & vires, ex temetipsa. Quod ne fiat, tentationum irritamenta fuge, sensuum euagationem cohibe, familiaritates & singulares amicitias vitroque sexu (quas sub specie deuotionis, aut spiritualis amoris saepe numero diabolus conciliat) euita. Relinquunt enim plerumque post se tentationes graues suspitionum, inquietudinum, distractionum, aut scandala impatientis amoris. Si hostis praeforibus tuis staret, qui vitam tibi moliretur abripere, nunquid illum intromitteres? Quomodo clauderes & prohiberes ingressum? lam imagines, cogitationes affectionesque carnales, aut vitiosae nituntur intrare cor tuum, & animae tuae vitam extinguere: num intromitteres eas? Noli eas admittere. Noli me expellere, sed vi & cum detestatione illas abiice.

Conuerte cor tuum ad me, & si quid in carne etiam tua sentis, inde cor tuum auerte. Abstinentia & sobrietate cibi & potus carnem lasciuientem afflige: personarum, locorum, & quarumcumque occasionum accessus vnde te sentis tentari, abstinde. Et maxime caue ne ipsa tu membra tua des arena iniquitatis ad iniquitatem. Atque adeo vniuersum corpus tuum sub aeterna disciplina, sub tantaque modestia ac verecundia cohibe, vt pudicitiae & castitatis zelo, vix audeas vel sola manuum pedumque tuorum nuditatem videre aut contingere. Ceterum cogitationes immundas ac importunas, meditatione sancta & imagine vitae ac passionis meae, veluti clauo clauo expelle. Singularem etenim praestant virtutem vulnera & passionis meae cogitata. Nam si herbis lapidibusque ac radicibus indidi virtutem expellendi morbos, quantum putas me vulneribus & passionibus meis tribuisse efficaciam morbos spirituales expellendi, animamque sanandi & sanctificandi?

Spirituales blasphemaeque tentationes vti sint vincenda.

CANON IX.

Si quandoque, vt fit, cogitationes impurae & scedae contra me aut sanctos, item blasphemiae perfidiaeque tibi inciderint, noli perturbata amodo (modo confesum animo deliberato non praestiteris eis) pusillanimitas fieri, neque pro confessione facienda de talibus anxiam. Habent enim plus tristitiae, quam delectationis, & magis tu ea pateris, quam agis. Ideo bonae menti, neque sunt formidanda neque confutenda: his enim pia mens conspuitur, non conspuit. Et ideo eiusmodi, quae deo cordi & sponsae meae magnam quandoque pariuat tristitiam (videlicet quod cogitur sentire in corde suo volutari imaginationes ac cogitationes contra me, cuiusmodi vel magni peccatores horrent) sunt potius ad afflictionem & purgationem tibi, quam ad inquisitionem. Diabolus enim dum a cunctis vidit te abstractam ad me aspirare, pacem tuam huiusmodi phantasiae, quae horribiles videntur, perturbare nititur, & tui ad me coniunctionem impedire. Quare tempus quo maius est laborum, & quanto diuinis actibus vehementius infiltis, quantoque ad me mentem tuam elcuare & mihi vnire contendis perfectius, tanto ille quoque se ingerunt imaginationes improbius ac importunius, diabolo vel etiam timore formidoloso eas excitante: quia quam primam quis horret ac timet, illico sentit hoc propter quod, aut quod timet. Timor etenim ac pusillanimitas excitat ac parit imaginationem eius, quod timetur.

Hac

Occasiones
tentationum
quarum ca
uenda.

Rom. 6.

Sensus, me
braque qui
to sunt lu
dio arcenda
a curiosita
te omni.
Vulnere
Christi vir
tus quanta.

Blasphemae
tentationes
quomodo
superanda.

Hæc tamē etiam excitat diabolus, vt dum his conaris resistere occupata, à gustu charitatis meæ remoreris, aut confternata his nimium, non audeas ad me accedere. Hęc facti diabolus, quia gaudet te scrupulis ac perturbationibus inuolui, ac fabricatum tuum impediri. Verum tu noli ad ea respicere, noli formidare, noli ijs responderi, noli repugnare, noli aduertere: imò quasi nihil senseris, quasi nihil in mentē venerit, immota in tua deuotione ac exercitio perge, & scedas has, omnes incidentias velut canum larratus, aut anserum sibilos, quibus neq; est respondendū, neque concertandum, prætereundo ac deridendo relinque. Ita faciendo, faciliter euadens, has obliuisceris. Porro si reniti, disputare, timere, respicere, auscultare, discutereq; volueris, magis semper tuæ eas memoriæ imprimes, & magnæ simul te inuolues perturbationi. Nolunt enim pugnando, sed contemnendo vinci. Obserua etiam, ne tentatio quæuis importunitate ac repugnandi tactio te vincat. Hoc enim machinatur diabolus, vt quem astutia nequit fallere, quem delectatione non potest illicere, tam longa tentandi molestia vexet, donec improbitate actatio vincat.

Quocirca longanimitate, perseverantia ac patientia tibi opus est, vt sicut ea ipsa mala quæ contra honorem meum tibi ingeruntur, teiq; moliantur seducere, detestari debes: ita afflictio ipsa quam super te permitto, & providentia mea, qua volo vt molesta sentias, labor quoque repugnandi, quam in conflictu portare habes, non debent displicere aut fugi, sed propter me hæc debes patienter & sine murmure portare. Nec ignorandū est, si tentata fueris carnalibus, vt sunt gula & luxuria, hæc ipsa fugiēdo magis, quam conflictum cum illis ineundo posse superari: quem admodum è diuerso vitia spiritualia infestando, & contraria his agendo vincuntur. Superbia enim inde non fit infirmior, nec superabitur, si occasionem fugias te humiliandi, videlicet ne tentationem sentias illius superbiz, quæ humiliationem fugit. Sed si illam vis superare, insiste & ingere te vt humiliaris. Inuidiam quoque superabis, si velox importunatq; facias quod illa dissuadet, hoc est, si fratri loquaris, si seruias, si te humilias. Sic acediam, non fugiendo laborem diuinumq; cultum, nec ne iubearis operari te subtrahendo: sed ad opera te diuina aut virtuosa compellendo vinces.

Cauenda quatenus sit omnis inuidia.

CANON X.

CAue quam maximè potes inuidiā, ne alicui non faueas, ne illum minuas, ne illi te præferas, ne cōtristes, & ne de eius bonis, honoribus, laudibus aut profectu spirituali (si tibi præferatur) cōtristeris. Propter hanc tentationē vincendam filia, esto illi magis affabilis ac seruilis, & de eo absente nunquam loquaris, nunquam audias, nihilq; à te procedat vnquam in verbis, operibus, aut signis, quod inuidiam oleat, aut quod ex hac natura sit radice.

*Singularitas quænam cauenda: quænam item seruatiu
necessaria.*

CANON XI.

Remedium
aduersus
bi spiritus
impugna-
tiones.

Tentationes
quæ fugi
quæue iati-
stendo sup-
tentur.

Singularitas quam necesse est laudatur.

IN conuersatione apud alios non proferas exteriorem vultum tristem aut turbulentum, sed serenum, ne alijs sit tua conuersatio grauis. Singularitatem in caeremonijs, in operibus & signis deuotionis non necessarijs in aliorum oculis, caue. Porro quae animae tuae sunt necessaria, quae status tuus & Christiana requirit professio, quae pro virtutibus obtinendis, aut peccatis vitandis sunt necessariae, non timeas esse singularis, ibi caeteris te non conformabis, si suam negligentiam salutem: quin potius pro tua salute, pro virtutibus, pro meo denique beneplacito, & persecutiones humiliter ac patienter sustinere te oportet.

Matrem suam cur Deus à mortalibus honorari colique voluerit: ut eam thesaurariam omnis gratiae constituerit: quamque terribiliter ipsius in honorationem contemptumque vlciscatur.

CANON XII.

Matrem meam deuotione praecipua venerare, ipsam pie crebroque salutando, atque vitam & virtutes eius studiosè imitando. Ego enim hanc mundo dedi in sanctitatis, innocentiae ac puritatis exemplum, in singulare paternitatis asyllum, quam nemo horreat, nemo formidet, nemo ad eam accedere trepidet. Propterea namque ad eam feci eam mitem, ad eam piam, ad eam misericordem, ad eam denique benignam & elementem, ut neminem aspneretur, nulli se neget, omnibus pietatis sinum apertum teneat, neminem à se redire tristem aut non consolatum sinat. Feci etiam illam gratiosam, amabilem, ac mirum in modum, etiam peccatoribus alioqui desperatis & obstinatis, dulcem, suauemque, ut sit mihi quasi in hamo esca capiendis (praesertim eiusmodi) animabus, maximè idonea. Si quidem magnos peccatores, qui alia omnia retia dirumpunt, quosque nulla alia via ad me trahendi occasionem aptam inuenio, hac, id est, per venerationem & deuotionem meam capio matris, quam eorum cordibus vehementer facio dulcem, & ad pia opera erga illam, puta venerationis, deuotionis, confidentiae, inuocationisque exorto eos, qui erga me duro sunt corde, quo aptos dignosque tandem efficaciam meae gratiae & illuminatione maiori, donec ad correptionem & plerumque apprimè sanctam vitam perueniant. Tu ergo quotidie commenda te illi, ut per hanc à me gratiam & amicitiam meam recipias maiorem. Illi enim omnem gratiae & misericordiae meae thesaurum erogandum commisi, quando filios meos omnes, potissimè autem pro quibus tunc patiebar peccatores, in persona Ioannis in filios commendandi. Hoc ipsa non ignorat. Propterea ad eam est diligens, ad eam sedula, ut officio suo satisfaciens, neminem eorum, quantum in se est, qui sibi commissi sunt, praecipue se inuocantium, perire sinat, sed quantum valet, omnes mihi reducat, omnes mihi reconciliandos offerat. Putasne filia aptam atque huic negotio idoneam elegi? Num aptiorem, aut magis huic officio congruam inueniri potui? An tristes, desolati, peccatis obruti, alium putas ante me interuentorem desiderabunt, qui pro eis fidelius loquatur, eosque ad me adducendos benignius recipiat, quam mulierem hanc, virginem maximè humilem, misericordissimam, mansuetissimam, amantissimam, pietate & dulcedine superfluentem, eamque potentissimam & mihi acceptissimam.

Quos Deus per matrem suam ad salutem vocet.

Thesaurum omnem Dei gratiae beatae Mariae creditum. Ioan. 9.

ceptissimam, vtpote meam, hoc est, eius qui placandus est, matrem? Heu quantum errant, quantum sibi obstinationis ac perditionis machinam construunt, qui huic thesaurariz mearum gratiarum obgannunt, qui eam erga me (vt ego erga patrem sum) aduocatam cognoscere nolunt? Putas possiatne magis precipites sese in infernum detrudere, quam vt illam (propter cuius preces mundo toties peperci, toties iram distuli) a se alienam faciant, vt cum sit nemo qui pro illis se interponat, nemo qui extentam manum meam ad ferendum, recineat, ego liberè eos percusiam? Quæ autè pœna castigatio ve est maior, quàm vt non tēporaliter hic eos tanquam filios castigem, sed vt hostes in reprobum sensum tradam, ne videant excreati quo tendunt, donec perpetuis tenebris atque doloribus se captos inuolutosq; sentiant? Hæc tibi vt sponsæ meæ insinuo, vt hic & in re alia quacumque ab Ecclesiæ meæ dogmatibus, spiritu meo traditis non recedas, neque ab ijs maligno spiritu seductis, (qui se euangelicos vocant) falli te sinas.

In hæreticos B. Maria præcipuos hostes.

Deuotio sensibilis quo spectet: vt ea neminem efficiat sanctiorem, quæ item sit deuotio vera, & laudabilis.

CANON XIII.

SI deuotionem sensibilem non habueris, noli, tristis, & propterea animo esse deiecto: sed animo forti & constanti, licet arido, fac quicquid cognoueris, & potueris ad meum honorem. Sunt multi, qui lachrymantes videntur habere deuotionem aut dulcedinem spiritualem, quæ tamen vitam non facit sanctiorem, & cum mortalibus stat peccatis: vtpote naturalis mollicies cordis, vt sit sæpè in mulieribus & hominibus compassiuus. Non ergo confidas in deuotione illa, quæ non sanctificat. Vidisti homines fientes & dolentes super morte alicuius pugilis maganimi, cuius præclara ac fortia gesta legerunt, licet Ethnicus is fuerit aut Paganus. Flent quoq; si amantium duorum tristem legerint separationem aut mortem. Quidni ergo mirum, si ad pijsissima quæque (dum illa vident in cultu meo vel commiserando his quæ pro eis passus sum, vel gratulando honori meo) fleant, qui tamen fletus ex cordis commotione naturali fiat, sitq; sine virtute, puta dum interrim non faciant voluntatem meam? Si ergo corde duro & sterili te sine huiusmodi deuotione inneneris, cura vt aliam veram habeas deuotionem, quæ est prompta voluntas secundum rationem se tradendi in ea quæ ad meum cultum, honorem ac beneplacitum seruiunt. Porro, ob alterius id est, sensibilis deuotionis defectum, causam potius inuestiga, ne fortassè ex dissolutione, leuitate, inordinato amore vel gaudio: aut ne propter occupationem nimiam circa terrena, aut propter superbiam, complacentiam propitiam cuiuspiamve alterius vicij foeditatem illam amissis dulcedinem: vbi sanè pro causa sterilitatis, id est, pro delicto magis quàm pro amissa deuotione est lugendum. Satage vt bona voluntate, & nudo intellectu mihi vna adhareas, & nihil eorum quod meum respicit honorem, nihil boni à te fieri solitum, intermittas, patienterq; in tui derelictione agas, & te mihi resignando me sustineas. Et licet aliquando in sensualitate & in exteriori homine subito erumpat aliquid aut voluatur quod minus deceat, aut si perturbatio in te sit, aut præsura, si deniq; grauitas, renisus aut remurmuratio te occupauerit, cura saltem vt interior ac rationalis homo mihi subditus in tranquillitate maneat, meam voluntatem amando & suscipiendo.

Deuotio sensibilis vt neminem faciat sanctiorem.

Deuotio vera quæ sit.

Voluntate & intellectu quomodo Deo adhaerendum.

Encharistie Sacramentum quanta cum deuotione & reuerentia sumendum: quam veraciter Christus in ea existat: quomodo item electi Dei circa hoc probentur.

CANON XIII.

Deuotio
quoniam ad
Sacramenti
sumptionē
necessaria.

CAETERUM (vt hoc obiter dicam) ad Encharistie Sacramentum accessura, non esto pusillanimitas, propterea quod non sentis deuotionem sensibilibus, fortasse etiam horribilibus tentationibus & incidentijs turbata. Neque enim est hæc deuotio sensibilis necessaria, sed potius illa rationalis, qua bene de Sacramento meo credas, qua (non obstantibus quibuscumque blasphemis cogitationibus ingruentibus atque te obruentibus) Sacramento meo reuerentiam, etiam contra cor tuum, contra sensum atque sentimentum cordis tui, exhibeas: qua denique promptam ac obedienter paratam inuenias hanc voluntatem tuam ad honorandum me, ad gratias agendum, & ad subiiciendum te mihi, iuxta omne beneficium meum. Hanc deuotionem filia si habueris, quam rationalis imperat voluntas, videlicet, vt doleas te vnquam offendisse me, statuasque pro nulla re me post hæc offendere, sed conari vt omni obedias voluntati meæ, secuta ad hoc Sacramentum, secuta ad me accede, quia deuotio tam rationalis, quam sensibilis, virtus quoque ac gratia mea non à me fugiendo, sed ad me accedendo tibi comparantur.

Præsumam
quoniam
Deus suis
electis ad-
mittat.

Quanto igitur tristiores ac magis desolatam te inuenis, (etiam eo tempore, quo ad confessionem, aut Encharistiam itura es) tanto studio vehementiori teipsum excites atque compellas ad eundem (modo bonæ tibi quam supra dixi non desistat conscientia & voluntas) vt robustior, constantior feruentiorque fias. Nec moueat te, si in ipso accessu dum Encharistiam sumis, horror ac terror in te veniat, aut si hostiam mox sumere aut deglutire non valeas, aut si amaritudinem fellem sentias, quia non propterea hæc, quod indigna accesseris certa sunt inditia, quin potius timor, pusillanimitas, trepidandique assiduitas, hanc tibi pariunt imaginationem, quæ in sceminis validissima est, qua fit, vt reuera sentias, quæ sentire aut sensuram te formidas. Hæc tamen si abesset pusillanimitas, trepidatioque imaginans, procul abesset etiam difficultas ac præsumptura, quam sentis. Ego licet hæc omnia possem auertere, tamen in te & in reliquis quibusdam electis meis eiusmodi præsumpturas permitto, quia scio quomodo in humilitate vos à superbia (quæ sceminis potissimum est admodum familiaris) aut custodire, aut eruere debeam. Esto igitur forti & constanti animo, vt pusillanimitate omni sceminea reiecta, atque scedis quibusque incidentijs per contemptum exhibitis, conscientia tranquilla atque in me erecta, in Sacramento meo desideres, me quæras, me recipias benignissimum, clementissimum, misericordissimum, amantissimum, fidelissimumque tui amatorem, protectorem, redemptorem, liberatorem, ac saluatorem.

Christus
quomodo
in Sacramen-
to existat.

Cæterum, vt maiori adhuc veneratione, amore ac desiderio accendaris, scito quia sacramentaliter corpus meum tibi sub specie panis sumendum traditur. Hoc cum idem ipsum sit corpus meum, quod modo habeo glorificatum in cælo, non aliud neque simile, sed est id ipsum. Cumque non habeam corpus ex angue neque inanimatum: necesse est etiam concomitanter in eodem corpore esse animam, sanguinem, gratias & virtutes meas: quibus omnibus cum sit vnitum Verbum, hoc est, persona vna Trinitatis, à qua reliquæ duæ personæ sunt indiuisæ, sequitur

totam

totam Trinitatem Sacramento huic inesse, non minus verè quam in cælo, licet aliena specie, puta sacramentali, velatam. Simile est iudicium de calicis Sacramento habendum.

Iam igitur tu vide, quàm libenter, quàm desideranter accedere debeas ad hoc Sacramentum, quando quidem veram salutem, & perfectè hic habes me felicitatis tuæ autorem, qui tibi (ne reuerentia nimia aut metu formides) præcepi vt accedas, & in mei commemorationem me suscipias: promittès etiam delicias meas esse cum filijs hominum, meq; latari cum vobis benefecero, ac pulsare ad cordis vestri ianuas, vt ingressus vobiscum coenam, vosq; ex meipso reficiam. Quare autem hæc omnia facio? nisi vt spem fiduciamq; habeatis, ac amorem ad me accedendi nec propter illa quæ vos coactè (atque propterea sine peccato) sentitis, à tam fructuoso & necessario Sacramento vos subtrahatis, fructuq; infinito vos spoliatis.

Matt. 26.
Luc. 22.
Prou. 8.
Hic 3.
Apoc. 7.

Discretio quàm in cunctis necessaria sit: vt omnia ex discretione superiorum faciendâ natura item quàm discretè sit regenda, & vt eam quidam indiscretè destruant.

CANON XV.

Exercitia tua omnia vt humilitas, ira discretiq; regat ac temperet ne te lædas, ne te inutilem facias, ne potiora bona spiritus per externa aut corporalia, aut minus bona impedias: ne denique virtutem vnam exercendo, charitatem aliquam lædas. Attende etiam tui corporis debilitatem, virium exhaustionem, si fuerint, & propterea iuxta directionem timearis me, aut superioris tui dirige consilia, studia & exercitia tua, illa deferens aut minuens, aut augens, aut temperans, secundùm illius voluntatem atque consilium. Et propterea si superior tuus, qui tuæ gerit animæ curam, vt porè mea vice ac officio in hoc erga te fungens, prohibeat ieiunare, aut aliud quid quod suo ex genere non est peccatum, omninò obedias, credens illi quod te cognoscens, illud iudicet tuæ saluti rectè, aut noxium, aut necessarium. Proinde filia, si ostitis iussa fueris in die vna commedere, obediens, non me offendes. Nihilominus ramen interea voluntatem habeas ieiunandi, vbi propria liceret voluntate vti. Et si ex obedientia commederis, habebis comedens præmium duplex, vbi ieiunans habuisses præmium à me duntaxat simplex. Bona enim voluntas ieiunandi, fructusq; bonæ voluntatis, si propter obedientiam tantum comederis, non amittitur, sed propter obedientiæ obseruantiam simul cum obedientia coronatur. Sic pari modo est in omnibus quæ bona voluntate cupiuntur, sed propter obedientiam solam, omittuntur.

Omnia iuxta consiliū superiorum faciendâ.

Comedens ex obedientia quid lucratur.

Gloriam ac beneplacitum meum in te & in alijs, quantum & vbiunque vales quare, zelare, perficere & promouere Bonorum operum nihil quod per te fieri posset, negliges: sed progredi ac semper crescere, spiritusq; proficere contende. Veruntamen inter omnes conatus, studia ac exercitia bonorum operum noli in te gaudere, vbi consolationem recipere, quasi aliquid habeas, aut sis aut possis, sed oculos tuos in tuam nihilitatem semper fixos tenens, mihi soli omnia bona adscribe. Sunt quibus nō sufficiūt ea quæ ego illis ferenda impono, sed abstinentijs & afflictionibus sese indiscretis afficiunt, atque ad obediendum mihi, ad tractum meum sequendum, ac ad certamina spiritualis pugnæ nō solum ineptas infirmasq; se efficiunt, verum etiam per indiscretionem lassatæ atque contritæ, ea quæ sibi exercitia

Beneplacitum Dei quaerens studio zelandum.

Indiscretè quoniam suam naturam destruant.

Qqg

assumpse-

Natura
quomodo
regenda fit.

Molestia
quomodo
regenda.

assumpserant intermittere, atque carnis curam denud agere coguntur. Proinde in exercitiis tua ac labores iuxta vires tuas moderare, ne teipsam destruas aut nimium graues. Eam ob rem ad sustentandam te ne deficias, placet mihi, ut naturam foueas, refocillesq; infirmitatem tuam, non tamen studio oblectandi, sed vt naturam confortandi, mihiq; in hoc seruiendi, dum instrumentum gratia mea ad meum beneplacitum, ad meum seruitium, & ad operationem meam aptum reddis: semper tamen ad voluntatem meam parata & abundare, & penuriam pati, esse vel sana vel infirma. Ceterum, vbi propter infirmitatem naturæ per discretionem non fueris coacta corpus tuum refocillare, vide ne ex impatientia, in deuotione, proprio amore, in aduersitatibus ac molestijs quas tibi mitto, subterfugia adiuuandum ac te liberandum quæras: sed quas tibi mitto, subterfugia adimplectere, patienter sustine, nemini conquerens, sed longanimiter tolerans, & me expectans. Sine me tecum agere, vt per tribulationem quæ super te cecidit, mea gratia in te boni aliquid operetur. Hæc enim longè est præstantior, multoq; fructuosior, quàm ea quæ tibi ipsi à tua propria voluntate imponitur. Certam namq; te esse volo ò filia, quod nullam in te tribulationem vnquam venire sino, quæ non pariat in te boni aliquid, renouetq; spiritum tuum, si modo tu mihi te credens ac dimitteres, in silentio tolerando ac longanimiter me præstolando: quia veniens venio, qui tibi nunquam absors, sed præsto vbique ac semper assido. Cæue igitur ne abijcias quæ tibi mitto ac impono. Ego regam te, tu verò meæ directioni ac prouidentia confidenti, mihi innitere, non tuæ propriæ voluntati. Sine vt ego alij homines te crucifigant. Tu interim non carnem, sed vitia persequere, & sustine quæ tibi occurrunt patienter.

Sponsa fidelis vti & in quibus sponso suo Christo Iesu conformari debeat.

CANON XVI.

Debet sponsa fidelis ad eum amans sui esse sponsa, vt sine illo nunquam esse, illo nunquam velit abesse. In omnibus cupiat se sponso conformare, gaudeatq; vbi se videat simile fieri. Hoc modo tu facias quoque oportet. Considera vitam meam, actus & virtutes, è quibus discas quod diligo, & quid mihi in te placeat. Iam si fidelis esse sponsa vis ò anima, nihil tibi tam esse debet desideratum, quàm mihi placere & conformari. Quocunq; igitur iero, tu desiderata comitari: quicquid egero, stude imitari: quicquid passus fueris, & si data fuerit occasio, gaude mihi conformis fieri. Vide nunc & expende singulas virtutes meas, aut saltem præcipuas, quibus teipsam extimules ad imitandum. Erit tibi in initio labor, ea quæ vitia tua contraria atque deformia sunt, hoc est, vitia tua, prauasq; inclinationes & corruptiones tuas abscindere, mortificare atque eradere. Verùm, vt supra dixi studiosa voluntate & assiduo conatu fiet, vt postea tanquam statu leui abigas, quæ modo ferrea vix lima possis eradere.

Paupertas Christi quanta fuerit quinam ea sit consideranda ac imitanda: quæ item eidem aduersentur.

CANON XVII.

Contem-

Contemplare itaque nunc primo meam paupertatem, quomodo propter te, cum diues essem pauper factus sum: quomodo in propria venerim, & mei me non receperit: quomodo quasi advena, egenus & incola fui in terra. quomodo, matre in alieno loco peregrè constituta, in stabulo sum natus, ante iumentorum ora, quæ à frigore me defenderent, super sceno in præsepè positus: quomodo pauperum fui hostia redemptus, infans in exilium pulsus, laboribus educatus parentum, hinc stipe aliena pascus, neque domum, neque proprium habens hospitium. In montibus sapè pernoctabam, vestibus quoque in passione spoliatus, & in cruce nudus moriebar, non habens in aridissima siti guttam aquæ, qua linguam arentem refecillarem: post mortem denique alieno sum conditus sepulchro. Præterea autem, quoties putas famem, frigus, sitim, cæteraq; corporis incommoda per omnem vitam meam sum passus? Corporales consolationes (quas plerique etiam vehementer necessarias arbitrantur) ego respui, omnium rerum penuriam tolerans. Tu verò cum ad manum tibi sint omnia, de paupertate tibi blandiris, & pro pluribus adhuc habendis (quæ tamen curiositati aut superfluitati magis seruiunt, quàm necessitati) si desunt, etiam murmuras. Intuere igitur paupertatem meam, & define tristis esse, define indignari si quempiam tibi præferri, aut abundantius cernis prouideri. Quare non bona emulatrix tristaris potius, si quempiam te vides (quod sanctus Franciscus faciebat) pauperiorem, & quempiam sentis quod de omnibus sentire debes, vitæ ac paupertati meæ te conformiorem? Hæc bona foret æmulatio, non de alterius bono, nec quia te melior est, sed quia tu bona non es, & quia ex defectu tuo id accidit, tristari. Gaude igitur, & pro gratiæ meæ magno inditio, pro magno beneficio, proq; singulari dono accipe, si te graua infirmitate, si paupertate, vilitate ac abiectione præ cæteris te facio mihi conformiorem. Quare si necessaria quoque tibi desunt, si auferuntur, exulta, & nulli hominum conquerere, sed tranquillo ac silenti corde paupertatis meæ crucem mecum amplectere, te ipsam abnegando, & tacendo. Quid iuuat filia mundum, diuitias & amicorum gloriam reliquisse, si propter acum irasceris, aut si ad vilissimum quid aliud, amorem adhuc non exueris? si denique pro illis habendis, aut non amittendis digladiaris, tristaris, contendis, & proximi charitatem pacemq; lædere non metuis? Elige igitur nunc, fortiterq; statue ex animo, omnia pro mei amore contemnere, & præter valdè necessaria nihil velle habere: paupertatem, vilitatem & penuriam amanter sustine, vt me (qui mille mundis vt sum melior vtiliorq; ita debeo esse charior) valeas possidere. Quid moraris filia? Meo exemplo confortare, mei amore accendere, & in omnibus quæ ad me pertinent zelare te in paupertatē ac omnium rerum penuriam. Porrò alios homines omni consolatione dignos existima, vt potè seruos micos fideles, te meliores, neque aded vt te ingratos. Et ideò stimulante charitate & compassione vrgente, quantum in te est, ne alicui quid desit, opera, seruitio, fauore, & quomodo potes, omnes iuua. Quicquid habes tu, id alienum puta, vt neque amando illud possideas, neque cum dolore amittas. Quicquid habes, in aliorum vsum tibi datum existima.

2. Cor. 8

Ioan. 1.

Psal 38.

Lucæ 2.

Ibidem.

Mart. 2.

Mat 14.

Lucæ 6.

Ioan. 19.

Mat 27.

Marc. 4.

Paupertas

Christi

quomodo

contem-

pluanda.

In paupertate

qui quis-

que se gere-

re debeat.

Sentire de seipso vt quisque debeat humiliter: & vt humilitas à Deo petenda sit præcipue.

Sentire quo-
modo de te
ipso quisque
debeat.

Ostentare
se se nemine
debere,

Honores, gloriam, hominum fauorem, & reliquas adulationes, seculi q̄ blandicias execrare, & toto corde fugere. De te non aliter sentias, quàm de homine superbo, mihi ingrato, erga me contumelioso: & propterea, si digna tibi retribuere, omnibus creaturis odio, ut potè quæ neq̄ terra, neque aere hoc digna es. Ideò semper pete à me misericordiam & gratiam meam, super nullo opere aut merito alio quiescens, sed in solo opere confidens redemptionis & misericordiae meae. Postula à me lacrymis & gemitibus, perfectam humilitatem, qua diligens nesciri, contemni, & vilis aestimari. Stude propterea etiam quam maxime potes, viliora quæq̄ ac humiliora amplecti, item abiectiora & quæ ceteri contemnunt, tam agenda, quam habenda eligere, quibusq̄ etiam vilissimis vilior te & indignam te iudicans. Nihil quod ostentationis gloriae ve habet aliquid, nihil quod quasi singulare in te possit prædicari (nisi vel necessitas, vel charitas pura ad Dei gloriam aliter exigit de te) manifestes. Nihil ostentes, nihil de te iactes. Et in qui te offendunt ac contemnunt, vide ne propterea irascaris, nec tristitorem solito postea vultum, nec cor minus beneuolum ad eos exhibeas. Mirare potius, quod non omnis creatura te persequitur in ultionem mei, hoc est, in tui ac sui omnium creatoris, quem tu offendere non formidas.

Humilitas vera quæ sit, & quomodo obtineatur: causæ quanam sint humilitatis: humiliatio item quam sit necessaria.

CANON XIX.

1. Tim. 1.

Creationis
rerum om-
nium causa
quæ.

Vita Christi
qualis fue-
rit.

Psal. 41.
Luc. 22.
Io. 13. 1.
Eccl. 1. 3.

Pro humilitate itaque obtinenda, contemplare maiestatem, omnipotentiam, sapientiam & bonitatem meam, qui solus sum immortalis, solus immensus, infinitus, incircumscribitus, ineffabilis, incomprehensibilis: ex quo creatura omnes habent suum esse, quique omnes creaturas vniuersamq̄ machinam mundi vnico nutu in nihilum possum redigere, iterumq̄ in ordinem singula suam restituere. Itaque ego cum tantus sum, non ex necessitate aut indigentia, sed ex charitate & bonitate mea, rationales vos creaturas ad imaginem meam creavi, quibus benefacerem, beatitudinemq̄ meam communicarem: à qua gratia cum excidissetis peccando, indignosq̄ vos æternæ vitæ, nos verò ignis æterni fecissetis, propter vos incarnatus, triginta tribus annis famem, sitim, frigus, æstus, incommoda, labores, persecutiones, contemptum, opprobria, plagas, liuores, vulnera, dolores, nouissimè crucem & mortem, ut ab æterna vos morte redimerem, sustinui. Vixi ò filia in mundo non ut Deus, non ut potens, non ut gloriosus, sed tanquam omnium pauperimus, vilissimus, nouissimus, contempitissimus, doloribus & contumelijs varijs expositus, donec tandem morte occisus sui turpissima ac ignominiosissima qua mundus aestimabat me dignum, & quasi tam vita quam doctrina mea omnibus foret pestulens, prorsus ab hominum memoria iudicabat extinguendum, iugis assistente populi multitudine & insultante.

Ad hanc mortem sicut ceruus ad fontes aquarum, imò tui amore ò filia totus ebrius, cucurri. Non peperci mihi, laboris, doloris, pœnalitatisve aliquid fugiens. Nihil quod in rem tuam foret recusavi, tam charâ, tam prætiosam, te aestimans, et desiderio etiam desiderarem in mortem pro te animam meam tradere, corpus verò meum omni ex parte sauciandum vulneribus offerre. Ad hæc (quia ardentem stiebam tuam salutem) cupiebam sanguinem meum omnem pro te effundere.

Quod ita tandem effecti, ne vnam quidem guttam retinens. Quid nūc filia mihi pro
 iis rependis? Quid pro charitate mihi tanta retribuisti? Nonne ipsa es, quæ tot annis
 mihi ingrata me spernis, verba mea nauseas, laudes meas fallidis, præcepta trans-
 gredieris quæ licet tota erga me contumeliosa, tota immunda ac vilis, tota denique
 sordida, tot plena abominationibus, tamen me à te proscrisbis, instinctus meos re-
 spicis, cum creaturis fornicaris, donis meis abuteris? Quid quod licet ex grauissimis
 te peccatis, atque ab ipsa damnatione æterna (in qua multis iam annis iuste fuisses
 cremata, nisi mea te miseratio præuenisset) denuo toties liberauerim, à criminibus
 quoque multis, atque ab ipsa insuper peccandi voragine te præseruauerim, me ta-
 men contemnis ac deseris? Quid tandem quod tam vilis, misera, & sine me nihil es?
 Et quomodo audeas leuare faciem tuam erga me quem toties offendisti: tanto tem-
 pore spreuisti? Hæc dico ò filia, vt te ipsam agnoscas. Considera quàm vilis: in cor-
 pore sis atque foeda, quam polluta sit anima tua, quàm impurum denique cor tuum.
 Ad extremum quam indignis operibus quam facinorosis cogitationibus, quàm spur-
 cis atque impuris affectionibus tota sis immunda. Nihilominus tamen ego te ad-
 huc sustineo, nihilominus tamen tibi benefaciens, te amo. Sed quam diu? quousque
 sustinebo? quando te ipsam cognosces? Usquequo redire tardas? Quare te non humi-
 lias? Vides ne quod miserationes meas longius continere nequeas? Vides ne quo te
 vocauit vbi te plantaui? Vbi sunt fructus tui? Sentisne quomodo cunctas iniquitates
 & ingratitude tuas disimulo? Nec modo quoque ò filia hæc impropero, sed quasi
 tui amore languens, quasi tui egeas (cum nullius egeam) quasi sine te viuere nequi-
 eps, ad redamandum me pro me pro sola bonitate ac charitate mea te inuito: vt vel
 amando sentias, quid ego, quid tu sis, quanta ego tibi fecerim, & quam iniuriosa e-
 diuerso tu mihi reddideris. Ad hæc expendas, quam innumeræ sunt hodie in infer-
 no animæ, quibus (nisi prohibita fuisses per grauiam meam) multo deteriora me-
 ruiisses: aut si illæ parem tecum gratiam recepissent, te per gratitudinem longè ante-
 cederent. Si hæc omnia, hoc est, maiestatem meam & vilitatem tuam, atque rursus
 tuam superbiam in vilitate tua; in maiestate verò mea tantam aduerteris humili-
 tatem, qua pietati tui amore & tui causa exinaniti, non graue admodum tibi foret hu-
 miliari. Si, inquam, rectè attenderes, in quanta paupertate, abiectione & contemptu
 ego tam potens, tam diues, tam excelsus, puta maiestate immensus, & bonitate infi-
 nitus seruiem tibi exiguo adeoque vili homuncioni, & hoc cum tanta charitate,
 fidelitate atque desiderio, tanta in corde tuo erga me reuerentia, tanta nasceretur
 maiestatis meæ veneratio, quanta verbis non possit exprimi. Oriretur præterea in-
 satiabile in te desiderium ardentissimæque fidei me honorandi, colendi, exaltandi, te
 ipsam verò subiciendi, humiliandi, ac amore mei creaturis omnibus substernendi,
 contumelias, denique contemptum & iniurias ab omnibus sustinendi. Quamli-
 bet enim te humiliares: quantumlibet sustineres, nihil adhuc te æstimares pertulisse
 præ fidei & desiderio te ipsam deprimendi, me verò exaltandi, adeo vt eos præcipue
 etiam amares, qui te magis præmere ac spernere niterentur, propterea quod tuo
 desiderio tuaque humilitati in hoc seruirent quando te humiliarent. Si hæc filia nõ-
 eum in te sentis: cognosce quàm sis mihi ingrata, quàmque à vera humilitate remota,
 quæ est profunda cordis inclinatio in conspectu diuinæ maiestatis meæ, quam se-
 quitur sui contemptus, & velle pariter ab aliis vilis agnosci & contemni. Iterum
 moneo te filia, inspice humilitatem meam: & inde exemplum sume humiliatio-
 nis. Vide quomodo vitam meam & doctrinam mundus spreuerit, calumniatus sit

Humilitatis
 occasionem
 quæ nã cui-
 que præstet.

Psal. 14.

Psal. 1.

Amados
 esse qui nos
 persequun-
 tur.

Humilitas
 vera quæ fit.

& reprobaucrit, quomodo detraxerit omnibus sermonibus meis, quanta opprobria, illusiones, despectiones, derisiones pertulerim, tanquam reprobis & vilissimis & pro vilissimis: ingratis creaturis meis: Ego verò subsannatus & velut opprobrium hominum abiectus: neminem spreuerim, nec me excusauerim & contra dixerim. Vide etiam tu quæ digna es sperni, duritiam, negligentiam, peccata, ingratitudinem, instabilitatem, vilitatem & nihilitatem tuam. Gemo, plange, & conuulsis lachrymis coram me te ipsam argue.

Humilitatē
quænam fo-
reant.

Quæcumque tibi occurrunt, verte in materiam humiliationis tuæ. Vide ne tibi placeas: imò mirare potius, qui fieri possit vt vel alicui placeres si te rectè quis cognosceret. Dirige oculos cordis tui continuè in tuum non esse: & in tuum non habere, considera, quam nihil sis, & quod esse deberes & non es. Item quid non habetas & non possis, quam multa tibi desint: quam longè denique à vera & perfecta charitate, & à sanctorum perfectione distas: item quam dissimilis atque difformis es: simulq; considera quod prorsus nihil boni à te habes, sed sine medio à me solo bona omnia.

Quænam
quique ha-
beat à se
ipso.
Natura hu-
mana quid-
nam sit.
Mala occul-
ta vt homi-
nem humili-
cent.

Porro hæc sola tua sunt, hæc à te ipsa habes: videlicet, peccare, delinquere, detecere, egere, dona ac bona mea destruere ac perdere. Certissimum est enim, si naturam humanam in sua relinquerem libertate ac pronitate, nihil boni ageret, sed in deteriora semper laboretur: quandoquidem tam vehementer etiam à me prohibita ac retracta, ad malum adedò prona, vit. Siquidem natura humana nihil est, & nihil habet à se, & ad nihil tendit. Hæc consideratio si assidua fuerit, non parum conferret ad humilitatem. Accedere debet nihilominus alia humiliatio pro occultis ac tibi ignotis defectibus tuis, quæ plerumque (tamen si tu cæcutiens illos non depræhendas) graues sunt. Pro eis itaque ante pedes miserationum mearum prode & irremediabilem peccandi in te pronitatem infirmitatemque ex animo luge: nec vnquam aliter de te sentias, quàm de ea quæ in multis est rea & cæca, omniumq; ingratisima.

Laudes, vituperia, iudiciaque hominum quam vili facienda: quo iton eadem destinanda sint: amicis item Dei proprium quodnam esse soleat.

CANON XX.

DE hominibus, quid de te sentiant, quomodo te iudicent, nō occupes animum tuum, neq; horum iudicium formides, modo scieris, quantum in te fuerit, eis scandalum occasionem ve in te detrahendi non præbueris. Neque enim si laudaris melior, neq; si vituperaris prauior es: sed hoc es, quod ante oculos meos est. Propterea aliena laus non erigat te, neque vituperium contristet. Quid enim tibi laus conducit aliena? Nihil profectò, quæ vehementer etiam sapius nocet, vt pote tibi imponens, & inaniter te inflans. Aut contra. Quid contemptus, correptio, abiectio, obreftatio, damnatio, hominumq; persecutio tibi nocere potest? Itidem nihil. Quippe quæ profunt etiam, quæ te ad tui cognitionem reducant, nec parum ad humilitatem, vitæ morumq; emendationem conferunt. Inde enim discas cautius prudentiorq; inter homines viuere, & in hominibus nullam; in me verò omnem spem tuam locare. Iudicia igitur hominum non admodum curanda sunt, siue boni siue mali. Sine illos loqui, sine illos opinari. Tu interea ad me cor tuum dirige, & lustrata conscientia tua, si nihil me offenderis, nihil me-

Laus vel vi-
tuperium a
vorum quid
cuique con-
ferat.

Iudicia ho-
minum quæ
vili facienda.

me Porro, si te offendisse deprahenderis, plange: non quia homines te vilipendant (hoc enim iuste iam pati & desiderare debes) sed quod tu me offendisti, & delinquendi in super occasionem præbuisi hominibus. Si verò quod delicto caret quippiam in te aut laudatum aut vituperatum fuerit, non aliter aut plus inde mouearis, quam si alius quispiam laudetur & vituperetur. Si te homines laudant, id eorum errori ascribas & beneuolentiæ: si arguunt aut damnant, nihil mirare. Quid enim mirum est si vitam tuam homines carpunt, si despiciunt, si damnant: quando vitam meam quoque innocentem, omni labe carentem, & in quam nulla cadebat reprehensio, damnauerunt & detraxerunt omni eruditioni meæ? Gaude potius quod ad itnera mea peruenaris, humiliationis videlicet & abiectionis, & quod pateris ab hominibus persecutiones. Sine tu alios in te machinari mala, ego eorum mala faciam tibi bona: sustine tantum, & tace. Studeas tu mihi in omnibus placere, non hominibus. Itaque si hominibus places, eorum puta falli opinionem circa te, quia te non cognoscunt sicut mihi cognita es, sed iuxta exteriorem speciem, pro sua bona simplicitate te iudicant. Si verò displices, tuis demeritis id tribue, & inde te magis humiliā. Quod si pro tantillo despecta es, quid fieret si te cognoscerent homines, si peccata, si vitia tua omnia atque ego viderent?

Amā igitur vilis & despecta haberi, nec vnquam aded despiciaris, quando te magis despiciabilem æstimes. Præ omnibus creaturis miseram, indignam, ingratiā, atque egentem gratiæ & misericordiæ meæ te debes æstimare, & te prorsus nihil, omniaque opera tua nullius virtutis aut momenti extra me cognoscere. Nemo aded malus, quem non æstimes te meliorem, cæloq; digniorem. Alios crede mereri, te verò sola misericordiā meā tolerari. Eam ob rem nulli hominum audeas te nunquam comparare, sed omnibus hominibus æstima te plus deliquisse, cunctisq; viliorem ac mihi ingratiorem te esse: quia quod ex te est, aut nihil est, aut peccatum est. Efferre autem, seu præferre se ex donis meis, intolerabilis ac insolentissimæ est superbiæ. Ad hanc cauendam, vtiliter subtraho tibi sensibilia dona mea, quia nescis illis vti, nisi ad extollentiā tuam, cum tamen nihil inde deberes tibi attrahere seu ascribere, sed purè omnia ad me referre. Vigila itaque propterea ne quicquam à me desideres propter te, sed propter me solum; ne aut per superbiā ingrata sis mihi, aut abominabilis per negligentiam. Vide quam nihil sis, quam cito superaris: si quando non defendo te, quando ego non pugno pro te, non valvas sustinere leuissimam aduersitatem, non vales expugnare debilissimam tentationem, nec potes tuo vitio quodcumque bonum non inquinare.

Nimium es pronā ò filia in aliorum vituperationes, quod haud dubium arrogantiæ est inditium, quasi tu propterea his præferenda sis qui vituperantur, dum fortasse vitio hoc cares quod in aliis accusatur, aliis licet vitii interim subiecta. Haud quaquam igitur præferenda es, quin potius multo detestabiliorem te facit lingua tua, quæ tuam arrogantiam aut inuidiam manifestat. Amici mei non aliena, sed sua vitia solent carpere & accusare. Nam & opera sua omnia habent suspecta, & seipos suspectos habent: nec credunt sibi, propterea quod in multis didicerunt se falli. Semper enim metuunt, quod purè me non querant: porrò aliorum opera mirantur, & laudant. Nullas enim de proximo volunt admittere suspensiones. Omnino igitur & tu alios aut lauda aut excusa, aut prorsus tace, tuam solam vilitatem ingratiūdinemque continè in oculis habens, & admirans, quod non omnes homines te detestantur & ar-

Fauorem aliorum erga se quoniam quisque desinitate debeat.

Superbiā quanta sit, ex donis Dei se efferre.

Oculatam esse in aliorum defectus cuius tibi inditium sit.

Mores amicorum Dei quæ sint.

Humilitati
quam sit ne-
cessaria hu-
militatio.

guunt. Non potes filia obtinere humilitatem, nisi diligas humiliari. Humilitatem
necesse est præcedat humiliatio. Omnia igitur quæ tibi eueniunt, accipe de manu
mea ad tui humiliationem. Dilige etiam ab aliis te humiliari ac vilipendi. Sine fa-
mam tuam traduci. Sile tu, & tibi crede. Ego melius, quàm tu scio famam tuam
excusare. Si te ipsam defenderis, non indiges mea protectione. Si humiliter & passi-
ter taceris, ego noui tempus, quo pro te respondeam. Noli tu excusando te, me
præuenire. Ego pugnabo pro te, & tu tacebis.

*Obedientia quantæ sit præcellentia: quomodoq; & quibus ea sit exci-
benda vtq; simpliciter nos Prælati propriis subiiciamus.
voluntas item propria quanto studio semper &
vbique persequenda sit.*

CANON XXI.

Obedientia
quædo sit sa-
crificium
Deo gratif-
icatum.

Obedientia virtus est præclarissima, & mihi maxime accepta. Opus quod ex
suo genere esset vilissimum ac minimum, si propter solam obedientiam præ-
re fiat, magis est mihi acceptum, magisq; facienti proficuum ac meritorem,
aliis innumeris per voluntatem propriam factis. Neque enim (crede mihi filia) sa-
crificium potes offerre nobilius neque dignius, quàm vt cor humile, obediens, nig
ad omnia mihi offeras paratum. Si quidem fieri posset, vt vna obedientia posset
psum homo propter me relinquere ac exire, & ita suam voluntatem propriam ab-
negando plus proficere, mihiq; intimius coniungi, quàm si exercitiis aliis nobilissi-
mis multo tempore vacasset. Quapropter debes esse obediens filia, vt si etiam spe-
cie corporali me tibi præsentem cerneres, meaq; præsentia fruereris, quemadmo-
dum sponsa cohabitans suo fruitur sponso, quando ad obedientiam auocaret te.
me quispiam tu me deberes relinquere & obedire. Hæc enim relictio non esset mei,
sed tui ipsius, quia proprium commodum propriam consolationem postponeres
meo honori, & meæ voluntati, quæ est vt abneget teipsam, & vt non quærat
quæ tua sunt, sed aliorum. Hoc igitur modo teipsam, & propriam quaesitionem re-
linqueres. Nam me non relinqueres, sed contemplo nobilius atque vberius inu-
nires.

Relinquenda
omnia ob-
edientia.
1. Cor. 10.

Disce igitur te propter me relinquere, hoc est, tuo fructu, tua consolatione, tua
deuotione, tuo profectu, per tui abnegationem carere: vt quod debitum est facien-
do & me honores, & per aliam viam proficendi non solum nihil amittas, sed con-
tuplo etiam potiora conquiras. Quapropter nihil sit tibi ad eum charum, nihil vi-
deatur tam vtile, à quo propter obedientiam non sponte ac animo resignato ab-
laris. Quicquid enim est, cuius amore obedientiam recusas, aut ad eam tristiter
murmurasq; accedis, hoc idolum est propriæ voluntatis, plus quàm dici potest
tibi perniciosum. Si in loco fueris vbi superiorem non habes, aut vbi ipsamet superi-
rior es, omnes homines facias tibi superiores, obediens eorum voluntati, & tuam
relinquens. Verum id non ex ignauia, sed vbi licet, & ex studio teipsam propter me
abnegandi. Obedientiæ virtutem ex intimo cordis dilige, eamque vsq; ad mortem
non deseras, non solum superioribus, verum etiam omnibus hominibus propter
me, vbi cumque mea non contradixerit voluntas, idq; sine tristitia, sine murmure.

Idolum vo-
luntatis pro-
prium quod

Quomodo
quis quibus
que sese sub-
iciat.

sine discussione. Quod vt possis liberius, non respicias ad hominem, qui mea tibi ordinatione est superior, quam doctus, quamve idoneus sit, non aduertas nec penses an doctus illiteratusve sit, præstans an vilis: sed hoc tantum respicias quod mea prouidentia tibi datus est superior, per quem ego te regere volo, & in quo me tu debes consulere & audire. Itaque hanc prouidentiam meam attende, qua non minus per simplicem quam erudicum (imò per quencunque volo) te regere, & mihi subicere cupio.

Quapropter sine vilo scrupulo, sine vlla formidine te subiicias oportet, & posthabitis consilio tuo ac prudentia, huius tantum iudicio ac sententia te subternas: quicquid ille diffinierit, quicquid statuerit, ex ore eius tanquam ex ore meo amplectere. Idem namque seruis meis superiores interdum parum literatos, aut minus exercitados constituo, ne humanam sapientiam, aut hominem quærant in homine, quando potius in homine me Deum suum quærant, qui per simplicem hominem (si considerare possunt) non minus eis respondeo, quam per doctum. Atque idcirco ipsi quicquid responsum, quicquidve consultum audierit, non vt ab homine, sed ex me recipiant, mihiq; & meæ directioni tribuentes omnia, & nihil ascribant humanæ, siue prudentiæ, siue simplicitati. Si igitur non vis falli, amplectere viam obedientiæ, & citra Prælati aut spiritualis patris, aut superioris tui iudicium nihil prorsus age. Viue semper in simplicitate & paupertate spiritus, sine vilo proprio iudicio, sine proprio consilio, sine proprio sensu, & sine proprio videre: nec vllam admittas quærandi, seu murmurandi occasionem. Hoc melius semper æstimans quicquid superior tuus, aut, si ille defuerit, quicquid alij melius iudicarint, quamdiu manifestum id non fuerit peccatum. Et idem ad plenam voluntatis propriæ interuentionem, debes non solum sub obedientia hominis stare, sed omnibus etiam creaturis te subicere propter me. Aded nanque in te odisse debes voluntatem propriam, aded illam debes extinguere, vt inter homines viuas vbicunque fueris: non aliter ac si absque voluntate propria fores, hoc est, ac si nullam prorsus electionem haberes: sed omnia tibi euentia indifferenter acciperes: hoc solo excepto, quod aliena semper tibi voluntas (vbi didiceris) magis placeat, & hoc excluso peccato, seruataq; honestate & discretionem. Proinde omnibus hominibus hoc modo consentias in his quæ tua sunt, id est, quæ te solum respiciunt, ac si omnibus promississes obedientiam. Imo vbicunque etiam sola fueris, non facias voluntatem propriam tanquam propriam, sed omnem vitam & omnia exercitia tua ordina ad tui abnegationem: hoc enim melius est tibi quam paradysus. Sine igitur per internam inspirationem, siue per scripturarum, siue per superiorem, siue per creaturam aliquam, aut alio quocunque modo voluntas mea tibi innotuerit, quando cumque etiam intus à me admonita fueris, mox contempta omni proprietate consilij, iudicij, voluntatis, opinionis, amoris, inclinationisve relinque te, & sequere meam voluntatem. Discas autem sapienter oportet, quæ sit voluntas mea, nec cum te spiritum putaueris sequi meum, sequaris tuum, aut erroris deceptionisve spiritum. Eam obrem omnia age per iudicium tui superioris, & eius voluntati plene te submitte.

*Voluntas propria quanta mala in nobis operetur: vtq; ea exuenda sit:
& vti ipsa omnium malorum & afflictionum sit causa.*

CANON. XXII.

Rff

Nihil

In Prælati
nostris quæ-
nam contē-
plari debeat
mus.

Prælatos
minus eru-
ditos ac sa-
pientes cur
Deus præpa-
rat electis.

Simpliciter
quoniam sem-
per viuenda.

Voluntas
propria quæ
to sit odio
persequenda.

Nihil te potest torquere & filia, nisi voluntas propria: cui si mortua fueris, nullam te lædere potest creatura. Quæ enim te lædere potest creatura, tu sibi-
 bijpfi mortua fueris? Hoc est, si in te mortua fuerint hæc verba, aut potius horum verborum affectus, videlicet ego & me, & mihi, & meum; hoc est, si nullus in te fuerit respectus proprius. Quis te læderet, quando ego in te vivo, & tu in me cui resistere non potest, sed cogitur seruire omnis creatura. Cæterum, si voluntatem propriam tenere aut sequi volueris, omnia tibi resistent, omnia te impugnabunt, & velis nolis, nequaquam euades providentiam meam, tametsi hæc cruci, non consolationi tunc futura sit. Porro, si voluntatem propriam exueris, pacem gustabis internam, & gaudium propriæ voluntati incognitum. Nihil enim perturbat mundum, nisi voluntas propria. Propterea dixi discipulis meis: In mundo, id est in illis quæ mundi sunt, hoc est, in desideriis propriis, quibus mundus aridet, *presens habebitis: sed confidite, quia ego vici mundum, ut & vos in me vincatis, & in me pacem habeatis.* Incipe igitur & in omnia desideria mundi, omnemque amorem privatum in te radicitus extirpare ac mortificare.

Alioqui, quomodo potes vincere mundum aut diabolum, si habeant ipsi exercitum suum, hoc est, vitia intra te? Et ecce primum quicquid est mihi contrarium intra te, quicquid etiam pugnat contra te, quia diabolus aut mundus non possunt te vincere aut impugnare, nisi per ea quæ possident in te.

Amici nostri veri ut sint ij qui nos persequuntur & affligunt: relicta abnegatioq; nostri ipsorum quænam bona in nobis operentur: tritari quas ob causas solum debeamus.

CANON XXIII.

Quicumque tua vitia persequuntur, qui te præmunt, qui te tibi ostendunt, qui tibi ante oculos, infirmitatem tuam constituunt: qui denique te offendunt, hoc est, qui lædunt in te propriam tuam voluntatem (neque enim te læderet, nisi propriam haberes voluntatem propriamve amorem, quæ sola læduntur, qui itaq; quod dixi, voluntatem in te propriam lædunt, qui immortificationem propriam tibi ostendunt, amici tui sunt, tibi benefacientes. Hos tu amare, simulq; gaudere deberes, quod pessimo aduersario tuo, eiq; qui solus perniciosus est hostis, hoc est, internæ proprietati persequutionem inferunt. Unde tu, si prudenter vi hac occasione velles) tanto fortior euaderes atq; validior, quo magis illa præmeretur. Quanto minus eadem proprietatis in te sibi vindicauerit, tanto plus ego mihi in te usurpo & quantum illa abfuerit, tantum ego te possideo: quia proprietatis si nihil aliud mali tibi adferret, hoc mali secum habet quod me non finit in te operari. Scilicet: igitur quotidie te infinito bono: quocumque igitur te veritas, non aliam ad me reperies viam quam hanc, quam discipulos meos docebam dicens: *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, id est, relinquat, mortificet, exuat voluntatem propriam, & tollat crucem suam & sequatur me.* Incipe igitur, quia sic necesse est. Quicquid relinqueris, si te ipsam non relinquis, nihil reliquisti. Atque contra, si te ipsam non amas, si te ipsam non possides, si te ipsam mihi relinquis, omnia propter me (licet in medio diuitiarum & honorum constituta) reliquisti. Quo plus te ipsam fueris egressa, tanto

Voluntas
propria qui
mali adferat

Omnia que
eam con-
turbent.
Ioan. 16

Amici veri
qui sint.

Proprietas
interna quid
mali adferat

Luc. 9
Relinqueret
quam
quisque de-
beat.

tanto ego ingredior Et si multum tibi mortua fueris, tantundem ego in te viuam. Situ tibi displices, Ego tanto suauior tibi ero.

Relinque igitur omnia, vt inuenias omnia, hoc est, relinque te, vt inuenias me. Quousque cunctaris filia? quousque trepidas? Omnem præsura tibi solus amor tui, & modica, quam ad me habes confidentia, faciunt. Desere igitur te, & mihi crede. An ego te possum fallere? Quare non credis te mihi? Cur non confidis meæ bonitati? Quid tibi ipsi prodesse potest? quid tibi conferre? Quid es sine me? Num periclitaris, si te mihi tradēs deserās te? Vide cui tradis te. Mihi utiq; sine quo nō potes esse: an subsistere quāto magis nec bene esse? Mihi te trades, quo cū nō potes male esse. te proicere nō possū Mihi te trades, qui nō possum deserere, nō possū decipere, quia nō possum te non amare. Confidenter igitur & incunctanter proice te in me: ego recipiam, ego seruabo te. Quasi non sis sic es extra me: idēd si vitam quæris, proice te, & amplectere me, vt & ego amplectar te, adeoque mihi coniungam te, vt si quis te laedere, si quis te velit tangere, necesse fiat vt ante tangat me. Proinde hilari & prompta mente relinque te, vt neque hoc neque illud procures, optes aut eligas, ex aliquo respectu amore aut inclinatione tui ipsius, sed omnia sint tibi propter me æqualia: illud verō magis charum magisque desideratum, quod mihi cognoueris magis acceptum. Semper enim in corde tuo versari debet (quam Patri in monte ad passionem iturus obtuli) oratio: *Domine fiat voluntas tua.* Item: *Veruntamen non mea, sed tua voluntas fiat.* Item: *Doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.* Item: *fiat mihi secundum verbum tuum.* Vis autem scire quantum te reliqueris, quantumve tibi mortua sis? Vide quando damna rerum, quando contumelia, quando iniuriæ tibi eueniunt, an turberis, & an plus turberis, quando tibi, quam quando alteri acciderint: hic amorem tuum inuenies ad creaturas, imō ad teipsam. Idēd enim temporalia bona, idēd honores, idēd quietem, idēd alia huiusmodi misera & caduca diligis, quia te ipsam diligis. Hæc enim tibi optas, cū potius, si me amares, hæc propter me à corde proiceres: omnia verō aduersa æquanimiter ferres, nec magis quando tibi, quam dum alteri contingunt aduersa, multo minus turbareris. Sola enim causa deberet esse tristandi, si mihi irreuerentia aut contemptus fiat.

Itaq; qui se ipsum reliquerit filia, huius opus, exercitium atque scopus est à seipso deficere, seipsum exuere, transformari, & à mediis quibuslibet inter ipsum & me exoccupatum ac liberum fieri. Media minima sunt cogitationes ac similitudines de creaturis, maxima, propria voluntas, quæ quanto validior est, quanto latiore in homine occupat locū, tanto ego ibi sum minor, tantoq; minus in anima possideo.

Quamdiu itaq; sentis inclinationē aut tractum nature ad vnā rem magis, quam ad alterā non dū perfectē mortua es, & habes adhuc quod in te mortifices. Quicquid igitur sentis quod possit te afficere extra me, quicquid animam tuā nititur occupare, mutare, aut detinere, quicquid similitudinem sui conatur imprimere quicquid ad se trahere, quicquid voluerit te inescare aut inuoluere, hoc studeas mente introuersa, clausa, ac ad me eleuata transire, & libere omnem spem ac metum, luctum ac damnum, quietem ac laborem, gaudium & mœrorem, sollicitudinem, omnesq; id genus occupationes cordis, horumq; respectus supergredi. Si enim fixeris animum tuum in me, hæc omnia calcabis. Porrō si amaueris, si teipsam non exueris, pro te gaudium ac tristitiam, iram ac metum, sollicitudinem & passiones innumeratas semper habebis. Quocirca nunquam nisi tui oblita ac tui ipsi mortua, po-

Rrr 2 208

Matt. 26
Mar. 14
Luc. 22.
Psa. 148
Luc. 1

Tristitia
sola causa
quænam
esse debeat.

Animum
tranquillum
quænam sola
faciant.

tes esse tranquilla. Deficias igitur à te oportet, vt in me solo viuas, in me solo sapias, & me solum sentias filia. Nihil tibi deerit, si hoc modo tibi defueris. Nihil deerit, quamdiu mecum fueris. Ego tui curam habebō. Ego protegam te. Nihil potes negligere hoc modo tui negligens, quia cētuplum in me reperies. Omnem igitur curam, omnem sollicitudinem, omnem timorem proice in me, & te ipsam crede mihi. Spora, & confide in me. Non potest te fallere spes tua, nec esse potest nimia, si bona aut poenitens fuerit vita tua. Quicquid homini amico velles conqueri, hoc reuelam mihi. Ego tui curam suscipiam, ego te nutriam, ego te fouebo, ego te defendam. Tu vero quasi à te ipsa aliena me solum cures, quomodo videlicet te ipsam, id est, desideria tua, priuatum amorem, sensualemq; appetitum in te radicatus mortifices & extinguas, abrenuntiando omnibus desideratis, quorum causa vt desiderarentur, non oram ego Deus tuus. Hanc autem obedientiam, hanc propriæ voluntatis abdicationem, hanc tui ipsius relictionem zelari debes propter me: cui ad eò resignata, ad eò ad omnia debes esse subiecta, vt nullam omnino habeas voluntatem aliam quam beneplacitum meum.

*Vti à nobis ipsis deficientes solius Dei prouidentia nos et omnia
committere debeamus: quenam item nobis bonitatem insinuent.*

CANON XXIV.

Quamdiu in te fuerit optio, electio, aut inclinatio vt tibi in vna remaiores voluptas, maior quies, maior consolatio, quam in altera, adhuc proprium aliquid est in te, necdum perfecte abnegasti te. Siquidem indifferenter ac equaliter omnia deberes amplecti, & in sola mea prouidentia stare ac niti: hoc enim maximam tibi pareret libertatem, maximam pacem, maximam tranquillitatem. Nihil igitur super te ipsa stes, nihil ingenio, nihil viribus tuis credas, nihil tibi confidas, nihil tibi super te permittas, nihil super te ædifices, nihilq; proponas, nihil profectui tuo, nihil voluntati tuæ quamlibet bonæ fidas: sed te ipsam omnimoda deserens extra te ipsam eas, & extincta omni proprietate, in me solo stes & requiescas, meæ bonitati confidas, meæ gratiæ, meæ prouidentia innitaris, parata omni tempore citra electionem, sine discrimine, & sine retractione cordis pro mea voluntate tam aduersa, quam prospera suscipere in tempore ac æternitate: hoc vnum desiderans semper, esse secundum meam voluntatem. Quapropter quam multum aut parum proficias, quam prope aut longè mihi sis, quam magna aut modica habeas dona mea, vt rum ad purgatorium aut sine purgatorio exeas, quam diu potius habeas & quantum, totum committas prouidentia meæ, nec aliud desideres, quam nunquam aliter inueniri, atque meæ bene placuerit voluntati, nec aliud tibi bonius maius optes, aut euenire posse existimes, quam vt suprema, vltima laudabilissimaq; mea voluntas in te fiat, cuiq; mihi, iuxta quod maximè velim, placeas. Voluntas mea sit perfectio tua atque perfectionis mensura. De futuris nulla cor tuum moueat quaestio, nulla sollicitudo, nullam de incertis & contingentibus admittatur curam, sed mihi qui omnia rego, omnia committe. Siquidem malum ipsum exoptatum aut formidatum potest fieri vt non veniat, cum vero praesens fuerit, si

Defiderare
super omnia
quidnam
quis debeat.

Futurorum
quatenus
curam
habenda
sit.

dei malitia sua. Quomocunque enim, & quicquid permifero, prouidentia mea tibi placere debet super omnia, & laudare me debes, & certissime tenere, id optimum tibi esse, ac manu id mea benignissima tibi (hoc est in utilitatem tuam) praeuifum ac praedordinatum: modo plena fiducia innitaris super bonitate mea. Bene de me sentire, firmiter in me confidere, ac plenè se mihi relinquere praedicant bonitatem meam. Propterea aded hanc mihi placent in homine, ut non possim illum relinquere, nec potest illi mali aut perniciosi quid accedere, qui spem suam in me locauit. Quanto maior in te spes & fiducia est erga me, tanto plus & perfectius obtines quicquid desideras. Et quicquid tibi acciderit, si ita bonum me credis, ut aduersa & inimica omnia in bonum tuum, hoc est, in utilitatem tuam tibi conuertat, hoc fiet. Et (si tu saltem didiceris omnia ita accipere) absque vilo dubio fiet. Solent enim etiam amici mei orare, ut à purgatorio preferuem illos. Non id malè est rogatum: perfectius autem orabis, si ante pedes maiestatis meae prouoluta desideres, ut iustitiae meae in tua paruitate satisfiat, obtulerisq; te in gloriam meam ad purgatorium, & ad quocunque mihi beneplacitum pro beneplacito meo ferendum, plusq; delectet voluntatis meae impletio, quam purgatorii euasio. Ita que si amorem ac zelum inordinatum, quem erga te & pro te, item pro sensu atque voluntate tua habebas, per gratiam meam viceris & plena confidentia perfectè te in me proieceris, mihiq; soli innixa fueris, senties gratiam meam mira in te operantem. Intende igitur in me filia, & cogitans me, relinque te, & ego cogitabo pro te, semperq; tibi assistens, non deseram te. Iterum dico. Cuncta quae tibi eueniunt, purè, nude ac immediate accipias de manu mea, & non à creatura aliqua, in omnibus admirans, laudans, & cum amore ac gratiarum actione desideranter acceptans de bonitate mea prouidentiam meam, qua in omnibus quae tibi eueniunt intendo ac operor tuam salutem, cuiq; singulariter recordans hanc tibi mitto & ordino, ut hanc ita agere aut pati habeas quo tui miserear. Stude igitur & tu in omnibus quae vides & quae sentis, & in omnibus quae tibi occurrunt elicere laudem ac honorem meum: ut intelligas, quare hanc permiserim, id est, ex quanta charitate, & quomodo tu ad me & in me eadem referre debeas, teq; simul offerrem in originem vnde tibi effluunt, hoc est, in bonitatem meam, ad gloriam meam. Si hoc esses exercitio perfectè assuefacta, quo non minus libenter tristitia, quam læta de me susciperes, & me in omni creatura scires inuenire: tunc enim aded nihil esse posset tibi contrarium, quod non faceres tibi vtilissimum: imò nihil à me foret tam alienum, vnde mihi sacrificium non offerres. Siquidem in omni creatura ego sum, & praeter me nulla potest subsistere. Ea propter nulla creatura tam est vicina sibi quam illi ego, qui unicuique intimus sum. Aded autem pauper esse deberes spiritu, ut non habeas quod velis aut nolis. Non habeas, inquam, quod cupias, aut fugias tui causa, sed beneplacitum meum solum, quod vbiq; ex ordinationibus & permissionibus meis (si me purè quaesieris, & prouidentiam meam attenderis) mirabiliter intelliges.

Orare num
licet pro
euasione
purgatorii.

Laudem Dei
ex omnibus
eliciendam
rerum e-
uentibus.

Aduersitatum omnium causa quae sit: quo anima eas oporteat: quanam item afflictos consolari debeant.

CANON XXV.

Rff 3

Tribu-

Tribulationem omnem, atque aduersitatem tanquam nuncium signum gratiæ meæ tibi appropinquantis, accipe. Propterea quancumq; sentis te molestia aut aduersitate præmi, gaude, sciens quia meruisti. Itaq; nemini, quam peccatis tuis quod pati habes, imputa, simulq; gratias age quod oculis misericordiz meæ respiciens te, hac gratia dignatus sum, quia filio cum virga hic te vitem, arguam & castigem, nec quomodo digna fores te projiciam. Quamdiu arguo, quamdiu flagello te, signum est quod meliorem te fore cupio. At si correptione subtrahero relinquens temetipsam tibi, videberis quidē tunc pacem habere & tranquilla esse, sed infelicissima es, à qua vigilia & custodia mea subtracta est. Quæcumque igitur pateris dic tibi ipsi: Grauiora ego commerui. Quæ si etiam nulla commeruisset, mei tamen amore & gratiam, quia hæc tibi aduersa ferēda imposui, ne meum impediatur beneplacitum, amatissimo patientissimoq; corde libenter omnia sufferre deberes: quandoquidem ego pro te passus sum. Qui tamen si nihil passus foret, nonne propter beneficia mea infinita, quæ tibi impertior quotidie (quicquid enim habes, à me solo habes) dignus forem pro quo non nihil sustineres. Postremò, esto, nihil horum sit, nihilominus cogitare debes quod mea es, à me facta & plasmata, nec minus mea, quam lutum in manu figuli: quodq; idcirco potestatis & iustitiæ meæ est tecum agendi quæcumq; volo: tibi verò ne contra dicere quidem licet, magis quàm figulo lutum. Quid enim contradicere habes creatori, siue consolet, siue affligam? Iam tantorum malorum tibi conscia, quæ commeruisisti, quidni desideres etiam contemptum quo bonitatem meam spreuisisti super te puniri, & superbiam tuam humiliari? Verùm, accedit aliud potius, videlicet quod ego amator tui, vt nosti, sum fidelissimus, optima quæq; & saluberrima tibi prouidens. Voluntatis enim meæ fuit antequam crearem te, vt hac hora, hocq; momento, eadem ipsa quæ pateris, patiaris. Hæc itaque amatissima mea voluntas fidelitate & charitate plena, vt impleatur tibi, nihilominus debet esse desideratissima, aded vt quicquid pateris cum alacritate, dulcedine, gratiarum actione, mititate, deuotioneq; cordis patiaris, nihil amari turbulenti ve cogitans aduersus eos, qui tibi molesta aduersa irrogare videntur: quin potius eos vt meos in hac re ministros, atque à me ad hoc missos iustosq; cogita, & me solum intuearis, considerans quam benigno, quam amanti, quàm deniq; pio ac fideli corde tibi hæc vt patiaris, procurauerim. De sola igitur manu mea sine alio medio accipe, quicquid super te venerit triste, & ex amore tibi ad vtilitatem tuam missum intellige. Tam desideranter itaque illud suscipe, quàm amanter ego mitto. Vnde cum nihil passa fueris aduersi, tunc denum alienum tibi me atq; offensum putes vt potè qui minus præclarissimum, quo omnes amicos honorare exornareq; soleo, hoc est, pati & tribulari, tibi nunc subtractiones, quantas pœnas & fatigationes, quantas persecutiones, quantas contradictiones, quantas pœnas & fatigationes, quanta mater mea charissima, quanta denique amici mei vestigia mea imitantes perpessi sumus. Deinde quod nemo ad æternitatis gloriam, nisi per crucem calicemq; aduersitatis peruenerit: quod insuper non alia sit, præter hanc regiam, via ad patriam, quam te quoq; ambulare necesse est, si modo nobiscum in beatitudine, nostro desideras consortio frui.

Postremò, quod tam vile aut modicum non est quicquid mei causa egeris aut passa fueris, vnde gloriosam maximamq; à me non recipias mercedem. Veruntamen ego nolo, vt tu quasi pro mercede mihi seruias aut patiaris, sed nudo solo amore. Ego scio quid præmi tibi dare volo. Volo inquam, quia nulli debeo aliter, nisi quia

Flagellatum Dei causa quæ.

Aduersis præmissis quæ exerceat debeat.
1. Pet. 2.
4. Cor. 4.

Aduersa omnia quo animo suscipienda sint.

Consolatio in aduersis vnde fugienda.

Bona Dei omnia vt sint gratuita.

quia volo, dona enim mea gratuita sunt. Tu igitur noli de præmio cogitare, sed nobiliori modo amanti, fidelioritq; corde me cogita, & propter me ex charitate mihi subice ad omnia quæcunque volo. Si scires filia quantus est tribulationum fructus, pro voto susciperes gloriari, in cruce ac tribulatione. Quanto igitur plura tibi occurrunt aduersa, quantoq; desiderijs tuis (etiam quæ sunt ad placendum mihi) obstitit, tanto debes ad patiendum esse feruentior, tantoq; erga me refrenatior: quia mea voluntate ac prouidentia agitur, quando voluntas tua etiam bona impeditur, vt videlicet pro vna dux tibi virtutes nascantur, habeasq; simul ex bona voluntate (tametsi non permittaris operari) boni operis mercedem, & ex aduersitate voluntatem impediente, patientiæ coronam. Adde quod bona voluntas quanto fuerit aduersitatibus tentata & inuenta fidelior, quantoq; manet inter contraria studiosior, tanto ei reposita est apud me gloriosior corona. Itaque quia te diligo, volo vt tota ac purè fidelis mihi sis sponsa, volo vt absq; vlla proprietate mihi seruias, easque non quo tu velles, sed quocunque te misero siue duxero, ne in his quoque quibus mihi placere intendis, teipsam simul quæras: quin potius vt fidelis, deuota ac obediens ancilla, quæ exera dominæ suæ voluntatem nullam habet electionem, sic tu nulla in te teipsam, sed me solum purè quæras, fitq; id tibi semper acceptissimum, quicquid ego per manus hominum, aut quomodocunque volo, impofero tibi ferendum.

Voluntatis bonæ quando corona gloriosior.

Vt ea quæ patimur nobis solis imputemus: Christi vita, mores, passio, vt in aduersis ob oculos constituamus.

CANON XXVI.

Non filia ad homines respicias, neque hominibus imputes si qua pati habeas. Quid noxa habet virga si pater corrigere filium tentans, hac vsus fuerit? Et tu cur irasceris hominibus, qui pro flagello in tui emendationem aduocati mihi seruiunt? Non igitur cōtra illos pugnes aut disputes, sed hoc obserua, ne tua te impatientia lædat, & fructum quem assequi debueras patiēdo, amittas quærulando. Patiēdo igitur ad omnes homines esto benigna ac mitis: esto serena vultu, vt nulla turbulentia, nulla quærimonia, nulla deiectio animi seu tristitia, nec quicquam in te deprehendatur, vnde intelligaris pati aut grauari.

Alijs non imputandis, quando patimur aduersa.

Si te arguerit quispiam aut conuiciatus fuerit, serenum ac benignū ostende vultum tacens, atq; in signum dilectionis bene acceptantis, boni omnia consulentis, nec vltionem cogitantis, nec iniuriam sentientis, cum verecundia humiliter subrideas. Caue autem ne tūc loquaris, nisi duo aut tria verba modeste. Ita te exhibeas humilem ac mitem, vt nemo nō audeat corripere te, nemo timeat despiceret, nemo conuitia inferre. Disce in omni aduersitate ad omnem obiurgationem, ad omnem contumeliam aut iniuriam tacere, sustinere & quiescere, & inuenies meam gratiā. Ad quam alioquin nunquam peruenies, nisi tacendo, & ea quæ tibi ferenda impono, æquanimiter sustinendo. Habes autem o filia simul ac sponsa mea vitam meā, patientiæ ac mititatis exemplar. Neque enim ociose dixi. *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde*: quando quidem vita mea patientiæ, humilitatis, ac mititatis fuit exemplar. Inter pœnas ac acerbos cruciatus, inter derisiones & blasphemias, inter cruces hostium minas, & vultus impios quid à me quæricularum aut murmuris egressum est? Cui inimicorum maledixi? cui aspere loquutus sum? cui durè respon-

Conuitia passus quo animo esse debeat.

Matt. II.

Mores Christi in passione quibus exemplo fore debeant.

Aduersitati
omni quo
animo oc-
currendum.

Esa. 57.
Lucx 23

Creatura
omnis vt
gratiz Dei
maioris in
homine oc-
casio fiat.

respondi? cui malè sum peccatus? imò cui non condolui, qui pro omnibus simul orauit: Sic tu in silentio & tranquillitate patientiam habe, & esto sine murmure ac querela mitis. Noli tu pro te pugnare. Noli pro te ipsa respondere. Noli te defendere aut excusare. Tace & teipsam ac causam tuam mihi committe. Ego pugnabo pro te, & tu imperturbata immotaq; in silentio mihi interim inhare, parata cum desiderio omnem confusionem potius sustinere mei amore, quam vt intus vel extra remurmures in mi oimio. Quamdiu videtur tibi iniuria fieri, quam diu æstimas te indigna & iniusta pati ò filia, tamdiu neque ad veram patientiam, neque ad multipliam cognitionem peruenisti. Occurre igitur hilaris & deuota omni aduersitati, & teipsam offer mihi ad patiendum, ad carendum, ac ad laborandum portandumq; quomodocunq; volo. Hunc diem æstima amissum, quo crucem non sentis singulari Si scires quantus est patientiæ fructus, magnam illis reuerentiam, magnam gratitudinem exhiberes, qui te premunt. Cogita quomodo ego agnus innocens ad eos qui me conspuebant, flagellabant & crucifigebant cor mitissimum gerebam, atque per omnia tranquillum, eosq; excusabam, ac pro illis orabam. Ita tu oportet vt nullas iniurias reputes, nec quod iniuriæ tibi fiant arbitreris: sed me solū respicias, me attendas, & quod ex dilectione ego solus omnia tibi hæc faciam, intelligas. Hoc modo filia nihil est in creatura quod non sit via tibi & occasio vbi-terioris gratiæ meæ, quia in omni us inuenies me, modo creaturam non vt creaturam, sed me in creatura, quemadmodum debes, cōtemplata fueris, in creatura me receperis, me audieris, me senseris: siquidem in omni creatura tibi loquor. Ausculta igitur & intellige per vnāquamq; rem quæ tibi accidit, quid à te velim: vbi verò didiceris meam voluntatem, mox illam debes esse paratissima. Si ita auscultares, hoc modo totus mundus tibi liber esset & eruditio.

*Consolationem nullam desiderandam in quibusuis aduersis: perfecti-
item amicorum Dei in hac vita altissima
que sit.*

CANON XXVII.

Via regia & sublimis perfectorum omnium amicorum meorum, & alia quoque ambulanda, videlicet non habere in omni præssura, in omni aduersitate vnde consoleris, adeoq; pauperem esse, vt non super sit tibi quo te veritas, cui confidas, aut quem consulas, in quem te respicias præter me: et nihil aliud tibi restat aut relictum sit, quam animaduertere ac pensare quantum potes ad meam gloriam in hac præssura sustinenda proficere, intus per desiderium te offerendo, & extra humiliter omnibus te subijciendo & seruiendo, perinde ac si omnibus impunè, citraq; iniuriam liceat, imò à me præceptum sit, te premere ac consulcare. Hic omnis quærimonia, omnis argumentatio, omne murmur, omnis displicentia erga proximum cessabit, & qui te durius præ cæteris præmunt, hotam me placandi, itemq; gratificandi mihi, præbent. Insuper gaudebis, quod materiam exercendæ virtutis, probandæq; dilectionis erga me (quod si me perfecte desiderares) tibi offerunt. Est autem adhuc altior perfectio, omni videlicet consolatione humana, tum diuina destitutum, temptationibus, præssuris, angustijs, dubijs, perplexita-

Perfectio al-
tissima in
hac vita que
sit.

perplexitatibus, aduersitatibusq; oneratum, & quasi à me proiectum, aut obliuioni traditum, nihilominus à me ad cretcuras se non conuertere, nec à me recedere, nec ad mundana redire subsidia, nec sibi consolationes aut reuelationes expectere, sed mihi fidere, me præstolari, & nuda fide ac sola charitate mihi inherere, paratumq; sic manere, quàm diu mihi placet: imò ad hæc & alia quæcunq; pro mea voluntate, & ad gloriam meam se mihi relinquere, se resignare, & me in huiusmodi præfurlis, quo modocunq; etiam potest, vel arido corde laudare.

Mititate patientiaque quantis opus sit in cunctis afflictionibus: voluntas item nostra vt in omnibus fiat, quid curandum præcipue.

CANON XXVIII.

Satis iam intelligis ô sponsa, quàm te oporteat esse patientem, quàmq; in patientia mitem, hoc est, cum æquanimitate, pace ac tranquillitate cordis omnia tolerantem (neque enim aliud est mititas, quàm in vera patientia est tranquillitas) vt nihil te etiam contristare, nihil perturbare queat, quicquid extra me tibi acciderit, siue in tempore id fuerit, siue in æternitate, hoc solo dempto, quod à gratia & charitate mea non velis esse exclusa, nec voluntate à me auersa. Hoc enim nõ est negligendum, sed summopere curandum vt charitate mihi semper coniuncta maneat. Deinde quocunq; loco, quacunque pœna aut consolatione tenearis (si hoc ipsum ad gloriam meam & præcipuum beneplacitum meum sit) in hoc gaudeas, quod meæ subiecta sis voluntati, parata iuxta voluntatem meam & consolari & tribulari. Sic constitutam nihil ab extra adueniens potest te contristare. Nihil enim tuæ voluntati eueniet contrarium, dum mea, semper est tua voluntas, nec aliud habes, atque meum velle, ided semper (quod dixi) fiet voluntas tua in omnibus. In hoc enim tibi summopere est gaudendum, quod mea in te perficitur voluntas. Ided in interiori homine tota tunc es in pace constituta, quamuis in homine exteriori præfura sit & desolatio: quàm tamen in pace recipis, quia aliud non vis, quam ego volo. Hoc modo filia esto tranquilla, prouidens, quo furor in te omnis, omnisq; quarumonia penitus extinguatur, & vis ipsa in te irascibilis in quodam silentio immobilizetur: concupiscibilis verò circa virtutes stabilita in me eleuetur. Porro rationali his congaudente, & conscientia pace ipsa ac serenitate sua perfruente, anima tota tranquillizetur.

Proximus quisque vti sit casto amore prosequendus: alios temere iudicare quam animæ noxium: delinquentes item quo animo sint arguendi.

CANON XXIX.

Ad omnem proximum filia cor habeas compassione & casta dilectione plenum. Castam voco dilectionem, quæ cor non inquinat concupiscentia carnali, nec sociali occupat familiaritate, nec inordinata affectione commulatur, nec distractione inquietat cogitationum, nec desideriorum turbat importunitate, nec similitudinum ac phantasiarum multiplicat imaginatione: sed citra

Mititas vera
quæ sit.

Homini re-
signato
quid præci-
pue curan-
dum.

Voluntas
hominis vt
in omnibus
fieri possit.

Dilectio ca-
sta quæ sit.

§§§

electio-

electionem personarum, citra distinctionem sexus, omnem hominem in me amplectitur nudæ charitatis effluxione. Itaque plena pio favore, plena charitate congaudens omnium saluti & profectui: atque rursus singulorum necessitatibus, tota scatens compassione cōdoles, benignitate, affabilitate, misericordia & pietate affluens & effluens ad vniuersos, vt ad consolandum, ad feruendum, ad supportandum, & ad subueniendum prona semper ferueas quibuscunq; potes modis, idq; hilari corde omnium infirmitates tum corporales, tum spirituales tuas existimant, & erga quoscunq; pijsimæ matris affectum in te transformans. Quapropter studeas excusare omnes, & promouere oratione, beneficijs, & obsequijs. Porro, in quibus beneficij aliud non potes conferre, saltem vultu benigno, dulci alloquio, & signo, eorum studeas tristitiam delinire. Caue maximè quempiam iudicare aut spernere, quia vehementissimè id animæ tuæ nocet, & mihi displicet, quin potius & suspitiones malas fortiter exclude. Excusa omnes, etiam qui labuntur. Cùm peccantem vides, dic, quod ad emendationem maiorem à me permissus sit tibi, quod ignorantia aut errore deceptus bonam habuerit intentionem, quod nimis validè concessa tentationi eius infirmitas succubuerit. Dic & verè ex animo dic, q̄ multo grauius cecidisses tu, si te hæc tentatio apprehendisset. Diuerso oculo tua & proximi opera debes intueri. Nam tuæ se uero oculo debes trutinare magnificiendo defectus, & virtutes paruipendendo. Contra verò proximi defectus debes parui æstimare, magnipendere verò virtutes. Quapropter semper caue loqui & audire mala de alijs. Nunquam quando iram sentis (si corripiendus sit) proximum arguas. Quid enim prodest, si tu illum sanas & te vulneras? Aut quid confert hæc medicina, si vnum vulnus sanare conaris, & decens interea infligis alia? Expecta tempus correctionis, quando & tu tranquilla sis, & ipse fructum correctionis recipere possit. Corripe eum in spiritu lenitatis & dulcedinis, magis orando, cohortando, quam durè tractando: orans interim gemitibus me, vt correptio in eo salutem operetur. Caue ne dissensionis, dissidij, rixæ, odijve causa sis: sed ad pacem vbique loqueris, memor quod dixerim: *Beati pacifici quoniam filij Dei vocantur.* Si quis te offenderit, si odio te persequitur, pro malis beneficia, pro duro & liuido vultu, dulcem & ferenum, pro asperis & contumeliosis verbis, mansueta & lenia redde. Hoc modo facilius ad sui cognitionem illum reduces. Ex omnibus laboribus, miserijs, paupertate, contemptu & doloribus, quæ vides in hominibus, collige labores, afflictiones, contemptum penas, ac reliqua dura & aspera, quæ pro te ego sustinui, vt in quouis homine me contempleris, me sentias, me diligas, mihi compatiaris, & in me transformeris.

Puritati internæ quantoperè studendum: cogitationes cuiusmodi sole sint fouendæ: mens item qui ingiter in Deum subleuanda.

CANON XXX.

Cogitatio-
ac solæ
quam
sunt fouendæ.

STUDE puritati cordis, vt abstracta nulli inhæreas delectationi, imò nullâ quaras, nullam recipias delectationē, ex desiderio delectationis nulli acquiescas. Cogitationes quoq; non solū illicitas, sed ociosas omnes ac inutiles proscinde, nulli scienter in te dans locum. Propositum tuū sit nihil cogitare, nisi aut me, aut propter me. Similitudines & formas rerum, quantum potes, intra te non recipiam.

sed imagines, & phantasias quasunque illic, vt se manifestauerint, repellas. Curas & sollicitudines omnes in me projicias. De quocunque euentu non perturbaberis. Sta semper super custodia cordis tui vigil, ne vlla affectio inordinata ad hominem, seu creaturam quamcunque, nullum desiderium sensuale, nulla passio viciosa, nulla concupiscentia & vt nulla inclinatio, nulla intentio viciosa in te quiescat. Noli consentire vt medium quoduis minimum sit inter me & te. Tu etiam nulla in re teipsam queras aut intendas, sed me solum purè ac simpliciter. Mentem tuam vbi- que erige ad me semper eleuatam tene, vt quicquid loquendum, tractandum, cogitandum ve tibi fuerit, mecum illud primum tractes per orationem & internum colloquium spiritus. Quapropter omnis actio, occupatioq; exterior, materiam & occasionem tibi præbeat orandi: imò ipsa occupatio animi tui non aliud sit, quam iugis perpetuè oratio. Nihil videas tam alienum, nihil tam distortum, ex quo occasionem non haurias orandi atque me laudandi. Ex omnibus eleues mentem tuam, & transferas affectum tuum in me. Quicquid vides pulchrum, quicquid amicum seu delectabile sentis: refer ad me, vt ego solus omnis tua delectatio sim. Omnia te ædificent, & nihil tibi occurrat, ex quo non mediteris animæ tuæ aliquem profectum.

Mens qui
semper ele-
uatur in
Deum.

Vt omnia Dei dona sint purè in ipsum referenda: cor vt ab omni amore impurè seruandum: natura quænam mortificanda: sui item diligens obseruatio quantorum bonorum sit occasio.

CANON XXXI.

EX operibus meis atque donis, nihil tibi debes vindicare. Dona quidem mea cogoscere debes in me & beneficentiam meam, charitatem gratuitam, ac benignitatem admirari. At nihilo minus tuam vilitatem semper ante oculos debes habere & nihilitatem, vt ex donis meis nihil tibi ascribas, nihil vendices. Nec inde gaudeas aut consoleris, quod à me aliquid receperis, quodve in te aliquid operatus sum boni. Non debes inquam propterea gaudere in te & propter te, videlicet quod aliquid assequuta sis, (quia illud esset gaudium proprium) sed debes gaudere in me & propter me, quod tam bonus sum, tam liberalis, tam pius & misericors super indignos & ingratos. Quæ bonitas mea tanto manifestior facta est in te, quanto tu vilior es, & mihi ingrator. Itaq; in donis & ex donis meis leteris, nō propter te, sed propter me. Et propterea huiusmodi habe te (excepta gratitudine & humiliatione, quæ ex donis meis crescere debent) ac si nihil tibi datum, nihil in te factum sit, nihil senseris, oculos tuos dirigens in tuum non esse, non posse, & in tuum deficere ne extollaris, & ne in te gaudeas aut tibi blandiaris, sed omnia refer in me. Si igitur dulcedinem illuminationemve senseris aliquam, aut si per te gratia mea beneficium, bonumve operata fuerit in alio homine, gaudere quidem potes de bono quod ex me factum est, non autem super illo gaudeas in te, videlicet quod tibi hoc faueas atque læteris (latet enim amor proprius) quod per te hoc factum sit, sed auerte cor tuum potius ab illo quod factum est, & à teipso, nequaquam hæc duo simul cogitando, id est, teipsum & meum beneficium (nisi vt dixi, id fieret ad collationem meæ bonitatis, & tuæ vilitatis) sine hoc, pro illo tēpore transire, quasi non sit factū, quasi nihil senseris: & in me interim intēdas, &

Mat. 6.

Dona Dei
vt nemo sibi
ascribere
debeat.

511 2 non

non in donum. Nō igitur donum ipsum inspicias, nec figas ibi animum tuum, nec læteris, nec ibi quiescas. Imò si quid sentis, non discutias, nec inuestiges curiosa intra te voluens quid sentias, quid sit, & vtrum à me an aliunde sit: (hæc enim facit medium inter me & te, & te remorantur à me) quin potius illud transeas, penetres, & intimius te mihi relinquere studeas. Eligas autem magis quæ intra te aguntur hoc modo nescire, quàm vt curioso hoc scrutinio gratiam meam impedas, & periculum tibi compares vnde inferis, aut vnde tibi placeas, aut ex proprio amore in te & pro te gaudeas. Committe hoc, vt cetera omnia mihi. Hoc vnum secuta certe tene, si à me quippiam tibi datur boni, citra tua merita indignè ingratus datur. Perplacet mihi hæc humilitas, vt propter vilitatē, indignitatē ac ingratitudinē tuam formides, paueasq; in huiusmodi, habeasq; inde verecundiam ac turbationē, & potius putes nihil esse quod sentis, aut à me nō esse, quàm quod super hoc gaubedo quiescas. Memor esto, quod Apostolis meis quoque prohibuerim, quod non gaudeant super miraculis & quod immundi sibi spiritus subijcerentur, quam certissimè à me hoc donum accepisse non ignorarent. Sic tu quoque filia super consolatione aut dono quocunq; accepto non gloriaris in te, nec gaudeas extrane, hoc est, aliter quam propter me, nec in eo quiescas. (Abscondit enim se vbique priuatus amor, qui incautus facilliquè imponit) sed in me solo, id est, de gloria mea ac beneplacito meo. Nihil enim de donis meis gloriari, nihil tibi laudis vsurpare, aut vendicare, nihil tibi ascribere debes, nihil tibi prorsus tribue aut tribui sine, nec exultes inde quasi in re tua, sed omnia ad me & in me referas, & serua te abent ab omni proprietate, nihil tibi tribuendo, nihil pro te zelando, nec pro te gaubedo.

Luc. 30.

Cor purum ab omni amore qui seruandum extra Deū.

Naturam hominis ab omni oblectatione seruandam.

Phil. 3.

Questio propria quænam perscrutanda.

Viue sine proprio consilio, absque proprio iudicio, sine proprio sensu, omnimò pauper spiritu. Filia, si mea cupis esse sponsa, cor tuum semper serua castū, purum, ab omni amore alienum, liberum, & à nulla creatura possessum. Quotiescunq; amorem ad hominem aliquem, aut ad quamcunq; creaturam senseris, aut sensuale aut naturalem, toties ingemiscens ad me aspira, expetens meam gratiam, & meam amicitiam solam, securam, felicem, & sempiternam. Quicquid enim erga creaturam in sensibus tantum agitur, impurum est & periculo non caret. Vbicunq; etiam natura recreationem, consolationem, aut oblectationem recipit (si ad puritatem aspiras) necesse est vt illa te consolatione abdicet, siue in verbis, siue in rebus quibusuis id fuerit. Oportet vt libera transeas cuncta, nullibi inhzendo, præterquam in me. Porrò nihil hominem à creaturis & à seipso tam liberum exoccupatumq; reddit, quam seipsum & omnia creata vilipendere, & me solum præciosum in corde suo habere: alia verò omnia, vt sunt, stercora æstimare.

Explora diligenter in cunctis operibus, studijs ac voluntatibus tuis, quid te moueat, & siue loquaris, siue taceas, siue agas, siue quiescas, intima animæ tuæ, hoc est, cogitationum atq; intentionum tuarum medullas scrutare, & reperies sæpenumero, quod origo, radix, fomesq; (vnde nascitur quod diuinum putatur) merè est humana, propria ac vitiosa tui ipsius quæstio. Vigila igitur tu vt nihil te intret vsusq; nisi ad me tota conuersa me solum desiderares: tam desiderabundus tibi occurreris, tamq; vltro tuo me cordi insinuarem, ac si ego sine te non possem viuere, aut sine te felicitas mea imperfecta esset, nec consummata. Graue quidem, nec absque cruce erit initio, vt in omnibus vigilanter te perspicias & oblerues, quid querat, quid te afficiat, & ubicunq; inueneris aliquid quod ego non sum, aut cuius causa

causa ego non sum, mox ab eo te auertas. Hic, inquam, labor occurrit & afflictio spiritalis. In multis enim inuenies te ipsam, vbi te necesse est vt relinquas, & quicquid inordinatum est in te mortifices. Si naturam tuam vincere debes, vim ei inferas necesse est. Itaque tot inuenies cruces, quot inueneris inclinationes in te viciosas, siue impuras mortificandas. Hic primum te ipsam cognoscas filia, hic ex impotentia & fragilitate, qua te ipsam vincere non potes, humiliaberis, & quam te putabas aliquid esse inuenies nihil. Veruntamen si iugi ac perseueranti studio insistis, quod graue erat, fiet leuissimum. Multa in te salutaria operatur hæc diligens & assidua introspectio, examinatioque tui ipsius. Ostendet enim tibi infirmitatem & defectus tuos, pariet tibi gemitum ac desiderium pro liberatione eorundem, faciet sollicitum multa cauere ac euadere pericula, quæ alioqui incidisses. Labor denique ac pressura in quibus sudas, donec exuaris his defectibus, & lachrymæ quas fundes (quia te ipsam vincere nequis, nec carere potes quibus velles carere) erunt tibi baptismus ad purgationem animæ tuæ, atque ad delictorum tuorum expiationem. Noli igitur animo deficere, in me vinces omnia. Confide, ego tecum hanc crucem leuabo, ego tecum portabo.

Natura quomodo mortificanda.

Observatio sui diligens quid boni adferat.

Ioan. 15

Quomodo instinctus diuinus sit obseruandus, & gratia non negligenda: exercitia quæ etiam quisque adsumere debeat: cuiusmodi item perfectionem quisque desiderare debeat.

CANON XXXII.

Exercitiis bonis ac consuetudinibus semper abundes filia, quibus vtaris, & per quæ cor tuum ad me dirigas, quando tractum alium ex me non sentis singularem. Tuis enim exercitiis nunquam ad eum inhærere debes, vt tuos conceptus meis instinctibus præferas. Sed vbiunque (sine id fiat per manifestationem voluntatis superioris, siue per meam dispensationem, qua dubiis rerum euentibus necessitatem interdum impono) voluntatem meam didiceris, ibi te ipsam desere. Vbiunque etiam intus tractum meum certum senseris, ibi te confestim relinque, & mihi obtempera sequendo tractum meum. Neque enim mihi hoc sufficit, vt mihi seruias, & vt me quæras ac intendas: sed volo etiam, vt mihi quemadmodum ego volo, seruias, hoc est, vt relicta voluntate tua etiam in eo quod virtuosum est & laudabile: propter voluntatem meam amplectaris illud, quod vilius est. Propter voluntatem meam, id est, quia ego sic volo, sic ordino, sicque dispenso, quia eiusmodi non vile nec solum bonum, sed etiam melius est. Hoc modo exercitia tua sæpe intermittere, sæpe transferre te oportet, non ex negligentia, non ex acedia, non ex cordis instabilitate, sed ex plena ac nuda tui ipsius abnegatione vt nusquam nullaque in re stes super te, sed super me cum omni plenaque fiducia. O si scires, quanto periculo, quanta viciatura spiritalis profectus non recipiuntur inspirationes meæ, quamque damnabile sit instinctibus meis contraire, præ angustia pariter ac tremore procul dubiq; cor tuum contabesceret. Quocirca tu filia sta semper in timore, & suspectam te habe de ingratitude. Metue ne quod metaris tibi, sicut multis aliis contingat, vt propter superbiam & ingratitude tuam, in istè à me relicta, excidas à gratia mea. Eam ob rem semper esto humilis, non in te, sed in me confidens. Ora continue pro gratia mea, & hanc vigil obserua, vt scias quid à te requiram: nec tamen tantummodo

Deserere se se vt quisque debeat.

Exercitia propria, vbi deserenda sint.

Instinctus Dei neglectus quam sit periculosus. Eccl. 2.

modo scire sufficit, quid velim, sed post habitis & spretis etiam aliis omnibus, oportet meam anteferas faciasq; vbiunque didiceris, voluntatem. Quod autem monui, vt meruas ne gratiam meam amittas, aut ne per in gratitudinem negligentiamq; tuam à me deseraris, in hoc prouidendum est, ne hic timor ex desperatione pusillanimitateq; sed ex humilitate, quæ nihilominus spei atque fiducie plena est, nascatur. Si non vales aliorum exercitia imitari, non propterea sis pusillanimitas ac deiecta: siquidem ad aliorum non tam exercitia, quam virtutes respicere habes, quandoquidem vnicuique pro naturali sua complexione, pro vocatione item singulari, qua illam traho, ac ad scopum certumq; finem destino, dona mea distribu. Dedi etiam exercitia eidem congrua, quo nec eadem nec prorsus cõformia possunt esse in singulis, sicut nec singulorum siue natura siue vocatio, quibus plerunque sese accommodat gratia mea) in omnibus est vniformis. Si igitur virtutum exercitia aliena non potes sequi, virtutes eorundem potes imitari. Hæc namque in omnibus eadem sunt. Potes enim esse humilis, potes esse misericors, potes esse patiens, tametsi earundem virtutum non eosdem actus cum aliis habeas. Est via ad me quæ omnibus Sanctis conformis fuit simul ac vna. Hæc via est charitatis, quæ multipliciter varia sanctorum exercitia in eundem finem mittit. Hanc te oportet ambulare, per quæcunque media tibi ostendero. In hac via charitatis si ambulaueris, hoc est, si me sequuta fueris, omnia ex me accipiendo, & omnia in me referendo, & sub potenti manu mea te humiliando, in cunctis denique quæ agis aut loqueris, me solum intendendo, ac gloriam meam quærendo, non finam te errare, per quamcunque etiam caliginem aut ignorantiam ambulaueris, & quacunque tentatione aut pressura iactata fueris, & quantumcunque à me desertam aut proiectam te putaueris. Itaque respice tu ad vocationem tuam, & huic congrua adhibe exercitia, parata semper de illa pro instinctu meo & pro dispensatione ac beneplacito meo relinquere, mutare, ponere & resumere. Neque anim perfectionem tuam ad huius vel illius mensuram, neque secundum tuam æstimationem, sed ad meum beneplacitum tibi statuere debes, resignata, vt non quod ille aut ille habet, nec quantum tu, sed quantum ego volo tu habeas. Tua igitur perfectio quam desideras, sit esse iuxta voluntatem meam, ac secundum beneplacitum meum in abundantia aut penuria. Opta & ora esse coram me, qualem ego te maximè vellem. Obserua, discere, & sequere gratiæ meæ tractum. Si te ipsam neque in natura, neque secundum spiritum quæsieris, sed me solum perre, intelliges viam & tractum meum quo ire debeas.

Dona gratiæ, beneficiaque Dei quinam proximis communicare debeamus necessitatibus proximorum vti succurrendum ex charitate.

CANON XXXIII.

Filia gratias ac dona quæ tibi dedi, volo vt non negligas. Porro in his vide ne te ipsam quæras, ne tibi ex his aliquid ascribas, ne in heris, ne te iactes, ne gloriaris, ne tibi placeas, sed purè ad gloriam meam omnia impendas. Hoc ante omnia in oculis tuis sit, quod nihil es ex te, nihil potes, nihil habes. Ex me vero solo habes, quicquid habes. Itaque dona mea inaniter & sine fructu ad me redire nolo, sed (sicut in parabola euangelica monui de talentis) cum cõnore ac lucro. Sicut enim

Virtutes omnium potius quam exercitia imitanda.

Via Sanctorum omnium vna quæ sit.

1. Pet. 5

Exercitia qualia cuique adsumenda.

Perfectionem quam vnusquislibet desiderare debeat.

Matt. 23
Mar. 23
Luc. 19

in corpore tuo oculus tuus non sibi tantum est oculus, nec ad vsum & vtilitatem duntaxat propriam est constitutus, sed vt ceteris quoque membris pariter videat: ita quæcunque tibi dedi talenta seu dona, non idcirco tantum dedi vt pro te sola ex his fructum aut vsum capias, sed pro aliis etiam membris corporis mei mystici in te posui dona seu bona, vt per illa tu aliis seruias, subuenias, lucrerisq; & adducas mihi proximos tuos. Ideo enim illis fortasse non dedi quæ tibi dedi, quia in te, & tibi & illis prouidi: quemadmodum ediuersò multa tibi negaui quæ aliis dedi. In hoc tamen quod aliis dedi, ita dedi, vt non illis tantum, sed etiam tibi in illis, quia pro te illis dedi.

A te igitur exquiro vt aliis tu mea dona cõmunices, atq; pro aliis libenter facias, si quæ tu potes, quæ non possunt illi, vt sic vna charitas ex multis vobis vnum faciat corpus: & quicquid in vno membro hoc corpus habeat, etiã pro alio habeat: quia alterum debet alterius participare bonũ ex vnione corporis, & cõmunionem charitatis. Hæc consideratio voluntatis meæ faciat te filia ad seruendũ proximis alacri, ad supportanda eorum onera hilari, ad cõpatiendum miti, ad consolandũ benignam, ad largiendum promptam, ad gratulandum piã, vt nullam prorsus inuidia, nulla contentio, nulla æmulatio, nulla proprietatis alicuius quæstio sit inter vos: sed vt sit inter mēbra eiusdē corporis charitas & bonorum meorum cõmunicatio. Nihil enim habes, quod tuum est. Quid enim habes, quod non accepisti? Quapropter, sicut dixi, nihil habes, quod non meum est, nihil habes quod tibi soli, id est, propter te solam tibi datum est: sed omnia quæcunque accepisti, tibi commendata sunt tantummodo, vt in vtilitatem totius corporis Ecclesiæ meæ exponenda, pro quibus ratio à te est exigenda. Ea propter nunquã tam sublimi esse debes contemplatione subuecta, nunquã tam bene tibi esse debet mecum, si proximi tui auocaret te necessitas; siue corporalis, siue spiritualis, quin relicta tunc consolatione propria, relicto deniq; contēplationis illius suauis exercitio seu fomēto, atq; te ipsa prorsus posthabita, curras ad subueniendũ proximo propter me. Hæc est enim charitas, vt non quæ tua sunt quæras, sed quæ alterius. Et hæc charitas mihi acceptior, tibi vero erit fructuosior omni contemplatione, seu deuotione propria. Porro in omnibus quæ agis, eligis, toleras aut fugis, cura vt ego sum principium medium & finis tuus, vt propter me omnia aut facias, aut dimittas, & in his aliud non quæras, quam gloriam ac beneplacitum meum. Neque enim quia proximo seruis aut misereris, mihi acceptum est sed quia mei causa te, id est, tuam vtilitatem deseris, & proximi necessitatibus succurris, ideo mihi accepta es. Nam si propter aliud, puta propter fauorem, familiaritatem necessitudinem, aut propter commodum & retributionem agis aliquid, quamlibet magnum sit atque præclarum, hoc ego neque recipio neque respicio. Nihil enim sacrificatur, quod mei causa non sacrificatur.

Seruendũ proximo quoniam fit.

1. Cor. 4 Boni nihil solis esse datum.

1. Cor. 10 Charitas quoniam Deo fit acceptior.

Paupertas spiritus quomodo obtineatur, qualis quisque debeat fore in oculis propriis: iniuriam item quamnam solam curare debeamus.

CANON XXXIV.

Quicquid igitur potest manus tua, instanter operare, esuriens & sitiens iustitiã. Nemo te videatur tibi infirmior, nemo magis virtutũ inops, nemo gratiæ meæ plus indigens. Itaq; oculos tuos in tuos defectus semper figens, plan-

Eccle 9 Mat. 5 ge &

ge & geme, quod tam multa tibi deficiunt. Porro quicquid alij faciunt homines, quomodo se circa virtutes & erga me se habeant, quibus vis ambulent, non est tui discutere nec cogitare. Ego scio quid vnici que dederim, scio etiam quid à quolibet exagere debeat. Tu esto in oculis tuis omnium nouissima vilissima & quasi nihil. Erubescere in conspectu meo (si que te laudare aut bene de te sentire audieris) & in hoc ge- me quod mihi fiat iniuria ab hominibus de cā vili, ingrata peccatrice anima, hoc est de te, bene sentientibus. Crede te tam vilem, quod vnici que liceat te contemnere & abiicere, vt in corde tuo non sentiat iniuria, nec vnquam apud te existimetur, si contumelias molestiasue quis tibi irrogauerit. Siquidem omni etiam tempore nihil apud te referre debet, vtrum laudes conuitiue receperis, nisi quod laudibus indignam, conuictis vero dignissimam te æstimes. Quamdiu enim iniuriam sentis, quamdiu querularis, nondum exuta es ab amore proprio. Nullam enim præter eam quæ mihi sic deberes sentire aut æstimare iniuriam. Ita igitur esto erga me, vt eiusdem ponderis sit apud te, siue bona, siue mala, tristitia an iucunda externa te exce- cesserint, intus pauper spiritu, esuriens & sitiens (quod dixi) iustitiam, & cor habens liberum, paratum atque feruens ad omne beneplacitum meum.

Vilis quan- tum in ocu- lis propriis quisq; fore debeat. Iniuria que- nam sola existiman- da sit.

Matt. 6

Amore Dei quanto anima fidelis inflammari debeat: amoris Dei quid proprium: Deus cur vult amari, vt item amor non sit ocio- sus & vt is in infinitum crescere possit.

CANON XXXV.

Psal 41

Matt. 5

Phil. 3.

Amori in- sano propri- um quid.

Amor Dei quid debeat in homine efficiere.

Filia, sicut ceruus desiderat ad fontes aquarum, ita desideret anima tua, æstuet cor tuum amore ac desiderio ad me. Qui ardentissime sitit, aliud non potest cogitare, quam potum. Nam quicquid egerit, sitis illum vrens non deserit, nec quiescere finit, cogitationes & desideria ad obtinendam potum illi suggerens. Simili modo tu si me rectè amares, si desiderares ardentem, non posses aliud cogitare, quam quomodo ad me venires, quomodo mihi coniungi posses. Semper ergo in te debet esse esuries & sitis iustitiæ, vt nunquam quiescas, & nunquam satis tibi videatur esse quicquid in honorem mei perfeceris, sed gemitus & dolor tibi sit cordis, quod ad eò nihil me adhuc honoraueris. Semper igitur extendens ad anteriora te, semper sitias perfectiora, semper æstuet cor tuum quomodo vicinias mihi coniungi possis, quomodo honorare & beneplacitum meum implere perfectius possis. Qui heroico insanoq; amore ad hominem depereunt, cibum, potum, omniaq; tam oblectamenta, quam necessaria corporis commoda fastidiunt, pallefcunt, infirmantur si non quierint potiri amato, aut si non sentiant se redamari. Solo enim amore languent, vnde nec gaudere nec consolari, nec quiescere possunt, nisi obtineant quod amant. O filia hoc modo tu me amare deberes, vt in me solo tibi foret gaudium & consolatio, & extra me vbique mæror & amaritudo. Si me rectè amares, non posses quiescere, donec me obtineres. Sitis enim æstuet in te ac fames, ac desiderium quietem non finens. Vtinam vel huiusmodi amore langueas. O si cuncta fastidians, me solum desideres. O si cor tuum ab alio amore quocunque exutum ac nudum mihi præbeas, vt illud post me traherem, & amore mei illud vulnerarem. O quam felix esses, si mente capta, si amore ebria cuncta sperneres, cuncta fastidiret creata, & post me solum curreres, ad me clamares: *Vulnerata a charitate ego sum. Ad eò deberes*

deberes mei amore feruere filia, vt quisquis te accederet, nihil aliud quam amorem in te spirantem sentiret, quisquis tibi loqueretur, amore etiam calefactus abs te, & edificatus, recederet. Si itaque amare me desideras, toto corde ames me. Nolo vt & me & aliud prater me, id est, quod propter me non diligas, ames. Dilige me pure, hoc est, vt ames me propter me, vt ego solus sim causa, quare me diligas. Volo etiam amari amore infinito, ac immenso desiderio. Nunquam enim tibi amandi finem spatiumque debes metiri: sed quantumuis me ames, semper desideres me plus amare. Amor enim mei in infinitum se extendit. Nunquam amor dicit, sufficit, nunquam potest amor satiari, nunquam potest non maior fieri. Charitas enim semper crescit. Et charitas quid est, quam bona voluntas? Sicut ergo bona voluntas nullo termino arctatur, nullo sine concluditur, ita nec charitas. Scio, velles me amare toto corde, & tantum fortasse sola, quantum omnes me amant sancti simul. Desiderium hoc bonum est, si tamen non fuerit tibi appetitus excellentiæ aut singularitatis, quasi sola tantum quantum possent omnes simul prestare velis. Sit igitur desiderium hoc purum ex vera charitate manans, vt me pure propter me desideres ac ames plusquam amare desideres, adeo vt cupias sola tantum amare, quantum omnes homines amare possint: non quod ex hoc alicui cupias preferri, sed quia charitas non potest satiari. Et quantumuis me ames, adhuc minus debet esse in oculis tuis, quam vt satisfieri possit desiderio tuo. Amor meus non est exioli: operatur enim magna si est: porro si operari reauit, amor non est. Porro si operandi tibi deest facultas, noli filia consternari: voluntas enim bona pro opere mihi placet. Ego non requiro, quod non dedi. Neque enim operum multitudo, sed amoris magnitudo me delectat. Opera multa si sine charitate mihi offerantur, non me placant. Quo enim mihi palea sine tritico? Cui triticum, id est, amorem offers, offer illi & paleas, id est, opera. Licet igitur non respiciam ad opera sine amore, bona tamen respicio ad amorem sine operibus, puta si infirmitate, necessitate, obedientia, aliove impedimento legitimo prapedita, orari non possis, tunc enim (vt dixi) bonam recipio voluntatem. Veruntamea vbi facultas affuerit, amor si est, diffundit & exercet se erga me, & propter me in proximum. Hunc enim loco meo tibi constitui, in quem conferas quicquid in me velles conferre & non potes, quia nullius ego indigeo. Quod vt facias, etiam hilarius promisi me accepturum, redditurumque quicquid in proximum egeris, perinde ac si mihi fecisses. Id enim facit charitas, qua illum propter me diligis, vt me in illo contempleris, mihi in illo seruias, benefacias, me portes, feras in illo, & si offenderit, mihi in illo ignoscas. Proximum itaque tuum dedi tibi pro me. Et hoc pro loco & tempore, quando occasionem tibi ostendo operandi. Neque enim obliuisci debes quod ante dixi, charitatem non aestimandam aut merendam in multitudine operum, sed in magnitudine & sinceritate affectus, hoc est, in interna deuotione mentis, in affectione, inclinatione ac deuotione interna voluntatis: quæ quanto fuerit promptior, inclinatio, hilior acque feruentior in meum obsequium, ad meum honorem & beneficiatum, quantoque seipsam abnegauerit, me solum pure querens, ac omnibus creaturis preferens, tanto conuincitur me plus amare, & tanto etiam magis lucet foris in operibus bonis. O si scirent filij hominum quam dilectat me in tali corde habitare, quam lætus occorro illi qui me solum desiderat, quam liberaliter me infundo huiusmodi cordi: quod abstractum ac liberum est à se ipso, & ab omni creatura, me

Amari quomodo Deus vult ab hominibus.

Amorem crescere in infinitum.

Amor Dei vt non possit esse ociosus.

Gregor.

Voluntate Deo placere absque opere.

Psal. 116.

Mens quam Deus dignatur inhabitare qualis.

T t t

solum

esse debeat.
Psa. 76

Consolatio
Dei vt om-
nium crea-
turarum in
immesum
excellat.

Amor Dei
qualis sit.

Amor mudi
quid fructus
generet.

Tractus Dei
quam sit
vultus.
Matt. 6
Quidnam
quisq; præ-
cipue dili-
gat.

solum pure querens, me solum feruenter desiderans, in me solum respiciens me præstolans, & reuertiens consolari in alia quacumq; re, præterquam in me. Imò vero nec in me quidem desiderat consolari (vt pote mea ac omni consolatione se indignum existimans) sed beneplacito meo tantum cupit satiari. Hoc enim solum desiderat velle agere, pati & esse secundum beneplacitum meum. Et quamuis huiusmodi cor nec consolationem, nec aliquid aliud extra me desideret: ego tamen bonis omnibus impleo illud. Nihil enim desiderari posset in creatura, nihil mei posset amore relinqui, quod non centuplo melius: purius atq; suauius in me reperiatur. Pulchritudo, suauitas, amoenitas, dulcor, amor, veritas, consolatio, iugis præsentia amati, diuitiæ, gloria, potentia, & si quæ sunt id genus innumera: quæ oblectari possunt aut desiderari: hæc modo infinito excellentius reperiuntur in me quam in aliqua creatura. O filia, minima consolatio, quæ ex meæ bonitatis præsentia sentitur, exuperat omnes delectationes mundi, & omnium creaturarum: imò omnis alia delectatio, amaritudo est meæ delectationis comparata. Proinde si recto ordine cuncta haberentur: non posset fieri, quin me homo plus amaret seipso, aut quauis alia creatura. Hæc verò miserabile dicta) dimisso me optimo bono, spreto bonitate mea, imò relicta vera ipsa felicitate sua: amat seipsum homo, amat mundum, vnde sibi inquietudo omnis & vniuersa mala proueniunt. Heu, cur sic homines miseri decipiuntur? Si amare delectantur cur non amant me, cuius amor est castus, purus, sanctus, simplex, qui sum illis obiectum amabile infinitum, essentialiter bonum: impermixtum bonum summum bonum: vbi amoris quoque præmium est iucunditas immensa, & beata æternitas. Porro mundi amor nihil nisi amaritudinem, distractionem, penitentiam atq; tristitiam generat. Tu igitur relictis omnibusq; contemptis, toto corde, & totamente ad me conuersa, me solum desidera. Nam quam diu creaturis in hæres, inuenis, quod est in creaturis, videlicet adulterina delectatione foedari, inquietari, non satiari, imaginibus inquinari, cogitationibus distrahi. Ego verò cor quod se mihi coniungit colligo, & mihi vnio, adferens mecum illi pacem, quietem ac serenitatem conscientie. Pro hac auersione à creaturis, pro conuersione ac introversione tua ad me quotidie debes agere, & indefinenter me orare, quia nemo hoc tibi dabit, nec aliunde obtinere potes, præterquam à me. Quocirca internum semper debes gratie meæ tractum obseruare: monitis meis obedire, & prouidentie te meæ relinquere.

Tractus meus non dissidet à sacra scriptura, nec ab obedientia superiorum: id est illis te subiiciendo gradiaris in simplicitate, nequaquam stans super teipsa. Amor thesaurus est incomparabilis, qui nusquam præterquam in me foret recondendus. Filia, vbi est thesaurus tuus, ibi est cor tuum. Si igitur vis scire quid diligas, vide quid frequentius cogites, de quo suauius ac libentius audias, quid feruentius desideres, quid intus quæras ac intendas: illud vtrique est thesaurus tuus, & ibi dulcius quiescis. Vtrumque itaque est thesaurus, & illud quod amas, & amor quo amas. Sed vide quanta sit miseria, quanta ingratitude, quanta infelicitas: hoc thesauro incomparabili, id est amore, mercari sibi gehennam. Si enim res perituras, caducas, immundas, me spreto, diligunt homines, hoc ipso quo diligunt, æternos sibi comparant cruciatus. Idcirco hoc gemant, hoc plangent omnes amici mei, quod ex corde humano: pro quo vitam ego tradidi, quodque sanguine meo comparavi, eicior: & alius, vt pote inimicus meus illud possidet sed ita possidet, vt in æternam cladem, in miserias non finiendas, in ignem vnde nunquam liberentur, illud secum pertrahat.

Zelus

*Zelus diuine laudis & honoris quantus inesse debeat animæ amanti
quântoque studio execrari debeat omne peccatum: laus i-
tem Dei vt sit arra salutis æternæ.*

CANON XXXVI.

Semper in te ardeat filia, desiderium me laudandi, me amandi, me honorandi, & mihi ex toto corde funditus perfectissimi mecum placendi. Semper in corde tuo illa sit reuerentia, ille timor, illa sollicitudo, ille fauor erga me, & pro me, ne quid fiat, quod mihi displiceat. Et quamuis maxime debeas timere, cauere, prouiderere, ne cui occasione aut negligentia eiusmodi quid fiat contra me, nihilo minus tamen etiam pro aliis & circa alios quantum in te est, vigila, ac procura honorem meum, videlicet, ne peccetur, & ne offendar ego. Hoc autem pure & ex mera charitate propter me facere debes.

Semper enim in corde tuo nasci, & continuè emanare ad me debet fidelissima, feruentissima, deuotissimaque directio, te impellens, teq; effundens & in omnia quæ sunt ad gloriam ac beneplacitum meum, te promptissimam reddent, vt nihil tam desideres, quam ab omni amore, respectu, desiderio, & inclinatione erga te ipsam & erga quascunq; creaturas alias sis nuda, pura ac libera, & te mihi soli sic nudam, liberam, puram ac me solum desiderantem serues, vt voluntatem meam plenè & libere in te & tecum habeam, teq; solus, vtpote à te ipsa & omni creatura alienam ac liberam absq; medio possideam.

Pari modo desideres vt in omnibus & apud omnes fiat voluntas mea, & ab omnibus cognoscar, diligar, honorer ac colar. Ante eligas mortè decies pati (si tamen fidelis es mihi sponsa) quam semel consentire in peccatum, licet veniale. Quamquam enim verifimile sit te diu stare nō posse, sine veniali peccati nequaquā tamē debes ex certo proposito, aut scienter te dare ad aliquod veniale peccatum, sed voluntatem habere fixam, nunquam peccandi. Hanc autem voluntatem in me, non in te figere atq; firmare debes. Qui me diligit, huic placeo ego, huic placent & omnia opera atq; iudicia mea. Quare nunquā me desinit laudare. Non opus est amāti vt querat, quid in me velit laudare: Amor enim illi monstrabit, quid in me possit, debeat vt laudari. Me laudare est, me amando cogitare, cogitando admirari, & admirando à cunctis velle prædicari amaritq; Laus mei in eo qui puro mihi corde afficitur, illuminat & exhilarat spiritū, tristitiam abigit, simulq; inter prospera protegit & aduersa. Quicquid diabolicæ, humanæ ve molitur fraudes, laus mei alacriter contēnit. O quàm est angelis meis delectabile audire laudantium choros (quamuis plus multo delectet ipsos puris assistere cordibus laudantium me.) Vident enim in terris homines ordinem æmulari cœlestium. Proinde si in terris arra est siue prægustatio æternæ beatitudinis, hæc est in laude mei. Nihil enim ita præ se fert statum felicitatis futuræ, quam alacritas me laudantium. Ego sicut nullius laude egeo, & sicut nullius me laus facere potest commendabiliorē, ita nulla me sufficit creatura laudare. Quare tu vt me laudes, indignam te debes existimare. Nihilo minus tamen desidera me laudare, vt quam nulla sit laus humana erga me, quamque maior sim omni laude, &

Peccatum
veniale quā
sit execran-
dum animæ
amanti.

Laudare
Deū quid sit.

Laus Dei vt
sit arra æter-
næ beatitu-
dinis.

Tit 2 quæ;

quantum in me laudando omnis deficiat creatura, manifestetur. Hoc licet respondere gestiat omnis creatura, videlicet vt me laudet, multò magis tamen tu hoc in te debes exprimere, vt quantumlibet te extenderis (debes autem omnem conatum tuum erga me effundere) nihil te inuenias fecisse.

Laus quænam Deo præ cunctis placeat.

CANON XXXVII.

Laus Dei
suauissima
quæ sit.

Psal. 30.

Quando
quis Deum
verè laudet.

Omnia vt in
Dei laudem
trahantur.

Remedium
contra ter-
ribiles blasphemias
et tentationes.

Dicam tibi filia, quæ mihi laus placeat: Vocalis laus (tame si vbi ecclesie meæ præceptum vrget obseruari debeat, videlicet vt quod dicere cantareve iussa fueris, vocaliter proferas) non æque mihi placet, atque interior, quæ est in spiritum. Sacrificium odoriferum, lausq; mihi suauissima est, profundissima penitissimamq; vilitatis ac nihilitatis tuæ cognitio, contemplatio, erubescenciaque coram maiestate mea, vt verecundè coram me tuam vilitatem, deformitatem, tuam ingratitude, tuam miseriam, tuamq; nihilitatem continue aspicias atque despicias, mihiq; propterea & omni creaturæ te subiicias, & ab omnibus nihili haberi & conculcari diligas. Cor huiusmodi contritum & humiliatum ego despiciere nequeo: imò huiusmodi cordis genuitus, multo mihi suauior est, digniusq; mihi sacrificat, quam longa verborum congeries, aut precum duntaxat vocalium onerosa multitudo. Deinde si aduersitate non minus placeo, si non minus gratias agis, nec minus deuota permanes erga me & voluntaria, quam in prosperitate, tunc verè me laudas. Insuper cauere peccata, virtutibus infudare, honorem mei scire, beneplacitum meum & gloriam meam solam quærere, non infima est mihi laus. Porro animum habere defœcatum, purum ac liberum ab omni vitiosa affectione, ab omni acedia, ab omni deniq; grauitate aut retractione, & in pace, tranquillitate atq; silentio spiritus mihi soli inhærere, laus est multo adhuc purior, mihiq; acceptior. Filia, quicquid intra te nascitur, quicquid ab extra accidit, subita conuersione ad me, transfer in me, optans vt illud mihi in gloriam & summam laudem à gratia mea vertatur. Hoc modo cuncta tibi euenient in salutem, & natura ipsa mutabitur in gratiam. Proinde si diaboli etiam senseris machinationes, si tentationes foedas, aut etiam blasphemias senseris, aut cuiusuis horrendæ tentationis perceperis instinctum, cura vt vnde tibi hostis parare malum satagit, tu animæ tuæ lucrum conquiras. Hoc autem animæ tuæ lucrum puta, vt me laudes & glorifices.

Conuersa igitur confestim vt sentis ad me, dic Domine Deus meus, quotiescunque hanc sensero tentationem, quotiescunque in mentem hoc mihi venerit, toties educto omnium celestium te laude glorifico, totiesq; in huius mali spiritus confusionem, & in tui honorem ac gloriam te adoro: Atque in locum eius, quam ipse non potest, laudem tibi infinitam offero. Si iste est quod sentis, dic: Pijssime Deus, quamlibet sit molestum quod sero, pro tui amore & honore libenter hoc sustinebo: & si in honorem tui ampliore cedit, vt maiora grauioraque subeant, paratum me tibi offero. Nihil tantum sit mihi pie Deus quæso molestum, sed super omnia desideratum, quicquid tuo fuerit nomini gloriosum. Si pulchrum dulcere aut charum quid senseris, dic: Suauissime Deus, hoc à te pulcherrimo, dulcissimo, desiderantissimo, optimoque venit. Si vis, libenter omni creatura carebo, libenter omni consolatione destituar, vt tu super omnia pulchra, tu super omnia bona, tu super omnia amata, pulcherrimus suauissimus, desiderantissimus atque dilectissimus cor di meo solus infideas solus tu totum

totum me possideas. Item si magnum aliquem numerum audis cernisve, aut quoties
eximiam aliquam vides pulchritudinem, multitudinemve, dic: Pulcherrime, ama-
bilissime, omnipotens aeterna Deus, toties te milia milium agmina celestium spirituum ho-
die ex me saluent, & decies milies centena milia tibi assistentium ex me & pro me te col-
laudent, & omnia praeclara sanctorum desideria tibi pro me supplicent, & vniuersa crea-
tura tua pulchritudo atque suauitas omnium harmonia te ex me sine fine glorificent.

*Exercitium amoris diuinæque laudis quale esse debeat: quid sub oc-
cupationibus externis spiritus hominis agere, quoque
ingiter sese occupare debeat.*

CANON XXXVIII.

ITaque si me amare, si laudare desideras toto corde, tota mente, tota virtute, &
amando cupis perseverare, necesse est habeas amoris exercitia, quibus nutrias, Exercitium
laudis Dei
quale fore
debeat.
quibus excites, foueasque amorem. Quapropter mentem tuam à creaturis & ab
omni interna occupatione circa creaturas, à cura quoque omni & solitudine ab-
stractam, vacantem, liberamque serua, hanc eleuando ad me continuis ignitis suspi-
rijs, flammigerisque orationibus, & aspirando indefinenter desiderijs feruentissi-
mis ad me, videlicet æstuantissimè cupiens me perfectissimè, ardentissimè, fide-
lissimè, perpetueque amare, perfectissimè mihi placere, fidelissimè, sufficentissimèque
laudare, voluntatem meam perfectissimè implere, sitiens insuper me pulcherrimè
videre, me felicissimum, polsidere, & mecum suauissimo, optimo, beatifico semper
esse, semper inhaerere, nunquam à me separari. Semper idcirco in mente habeto
aliquid quod rumines, vnde erga me amore accendaris, quo dulcedinem ac boni-
tatem meam cogites, atque admiranda magnifices ac laudes: aut ediuerso vtilita-
tem, infirmitatem, instabilitatem ac ingratitude[m] tuam coram me plangas, lu-
geas, accuses atque vituperes, aut afflictis defunctisve ex animo compatiens, pro
illis, proque vniuersa Ecclesia mihi supplices.

Quæcunque præterea debes agere, aut de quibus cogitare aut consultare habes,
mecum cogites, mecum consilium accipias, mecum ea tractes, vt sic assuefacta, &
sola, & inter homines semper mecum loquaris, semperque cor ad me geras eleua-
tum aut orans, aut me laudans. Quicquid ad honorem meum spectat, quicquid mihi
didiceris placere, aut me velle hoc cum ebrio desiderio me honorandi, ac honorem
meum promouendi, in te & in alijs satage vt perficiatur, consilio, auxilio, labore (&
quomodocumque potes, honorem meum promouere) operam tuam nauando. In-
terea tamen nihilominus dum exterior homo foris occupatur, interior mecum
conquiescat, mihique vacet. Neque enim opus est vt ita sis ad externa effusa, vt men-
te quoque vaga & distracta per varia curras, variasque imagines atque phantasmata
in te trahas. Quin potius dum exterior homo occupatur, collecto spiritu mentis
adunata, intus tu maneat mecum. Quod vbi didiceris, vbi assuefacta fueris, nulla
te impediet occupatio exterior, nulla nocebit operatio exterior, præsertim mode-
sta, ab amoris exercitio mentali, quin æque mihi loquaris, aut potius mihi soleas
mente, modo, quod dixi, animum tuum ipsa non implicaueris rebus caducis, nec
hæserismersa in ea quæ foris agis. Siquidem quandiu ipsa cor liberum seruare vis
à creaturis, nulla te potest à me auocare creatura (quamlibet in exteriori homine
multa agantur, aut tractentur) si non intus rerum species atque imagines, si non

Quidnam
homini ver-
sari debeat
continue
ante oculos.

Homo exte-
rius occu-
patus quid
interim in-
terius agat.

Opera externa quando in eterna non impediunt.

amorem aut delectationem carum menti tuæ impræferis. Quapropter noli con-
 queri, quod opera bona externa in amore aut exercitio amoris te impediunt. Ne-
 que enim ita est vt tu æstimas. Hæc namq; non impediunt, sed inordinatio tua, in-
 discretio tua, instabilitas cordis tui, curiositas tua, infirmitas tua, & mala inclina-
 tio tua: quibus omnibus quia nondū emortua es, tere impediunt. Hæc enim faciūt,
 vt non modo foris, sed intus etiam occupes te cum creaturis. Porro, mēs multipli-
 cata, diuisa atq; dispersa, mihi nequaquam potest adhærere, imò ne in seipsa quidē
 stabilis ac tranquilla cōsistere. Cæterū, si tamen charitate fraterna aut obediētia
 compulsa etiā in interiori homine fueris occupata & inquietata propter me, noli
 contristari. Ego enim quicquid mei causa neglexeris, cito possum resarcire & cum
 fœnore refundere, vt postea tanto mihi vicinius suauiusq; coniugaris, quanto pu-
 tabas te elongatam. Verūm si ita te inueneris distractam atque elongatam à me, vt
 collecta ad me redire, aut eleuare mentem tuam nequeas, disce quod non sola cha-
 ritate purè propter me digressa sis, sed inclinatio tua propria simul te vitiauerit,
 aliquid quod in te latuerit, te mouens, quod ego aut cuius causa & occasio ego non
 eram. Non igitur fuisi satis circumspēcta & vigil, propterea humani aliquid passa
 es. Veruntamen noli aliena manere, nec elongari à me, quia denuo recipiens reci-
 piam te. Versetur itaque cor tuum semper in pijs desiderijs, vt minimū tempus nō
 prætereat, quo me sagittis desideriorum tuorum ignitis non vulneres. Scio filia
 nihil à me frustra potes desiderare. Si me desideras, me inuenies. Qui si me etiā sub-
 traxero, aut ad tempus dissimulauero, tui causa & in bonum tuum id facio. Neque
 enim possum me nō cōmunicare petētibus. Ego desideria tua excito, ego cordi tuo
 inspiro, ego etiam exaudiam. Nam & s̄ ad mortem vsque etiam mea dispensatione
 ageretur, vt in exaudita manerent, impossibile tamen est orationem piā me pe-
 nitus non exaudire, sed tunc centuplo reddam. Tunc senties me pro vno mille re-
 tribuentem, tunc exauditam te inuenies, quando iam non potes iterum amittere.
 Inter omnia autem quæ petis hoc vnum præcipuumq; fit, vt me habeas. Quid enim
 magis pium, quid magis mihi gloriosum, quàm super omnia & præ omnibus desi-
 derare me? Ora igitur semper pro nuda, sola, pura, castissima, perfectissima, inten-
 sissima, fidelissimaq; charitate, qua tu omnisq; creatura rationalis perpetuo ina-
 uertibiliterq; mihi inhæreat.

Cor hominis in quo super veritate debeat.

Orantes pie vt Deus semper exaudiat.

*Nuditas interna que enam necessaria: vitæ Christi vt anima se con-
 formet: quas item solas imagines assumere debeat: vitæ ab-
 stractæ que necessaria sunt.*

CANON XXXIX.

Sime vis ò anima totum obtinere, necesse est totam te relinquant, totam exeat.
 Oportet resignes te ad extremam paupertatem & carentiam omnis commo-
 di solacijsq; temporalis, pro summo bono obtinendo. Itaque confortare &
 consolare, quod sis priuata consolatione humana, quod omni etiam hu-
 manæ amicitia, fauore atque subsidio careas. Vide quomodo miles strenuus, ami-
 cos, patriam, uxorem, filios, omnem deniq; tranquillitatem, requiem ac commo-
 ditatem suam posthabens relinquit, & laboribus, itineribus, vigilijs, ærumnis, pe-
 riculisq; vitam suam peregrinus exponit, vt diuitias honoresq; conquirit.
 Hoc modo te quoque oportet omnia relinquere, expoliari, pauperem fieri, atque
 nudari

nudari ab omni solatio, ab omni creatura, vt præter me nihil tibi remaneat, in quo tu quiescas, aut q̄ te possideat. Ad hæc creaturarum quoque formas, imagines, atque memorias rerum à te excludere oportet, & mentem tuam ab his enudare, & mei solum imaginem vbicumque fueris, tam sola, quam inter homines tecum circumferre. Proinde siue comedas, siue bibas, dormias aut loquaris, me semper inspice tanquam speculum & perfectissimum exemplar vitæ tuæ, vt vitam tuam quoque constituas ac transformes secundum virtutes & mores vitæ meæ. Si comedis, omnes morsus in vulnera mea intinge. Si bibis, ex vulneribus meis calidum sanguinem, charitatem spirantem sume. Si loquaris, me aspice verba tua audientem, & caue ne mihi non placentia, & ne mihi difformiter loquaris. Si taces, audi me tibi loquentem, & vigil scrutare quæ sit voluntas mea beneplacens & perfecta. Si dormis, super cor tuum me reclina, vulnere cordis mei os tuum applicans, & spiritu tuo gratiam meam in te trahens, atque respirando cordis tui medullas in me refundens. Itaque vbicumque fueris teipsam rege & ordina secundum exemplar nobilissimum atq̄ perfectissimum, q̄ in me vides: inspiciens ac imitari gestiens verecundiam, profundissimamq̄ humilitatem meam, blandissimam mansuetudinẽ, tranquillissimam mititatem, fortissimam patientiam, purissimam castitatem, liberalissimam pietatem, fidelissimam prouidentiam, compassionem misericordissimam, & feruentissimam amplissimamq̄ charitatem. Hanc imaginẽ tibi imprime, illa mentem tuam imple, & imagines aliarum rerum omnes per hanc à mente tua excludere. Nolo enim te sine omni esse imagine, nec ante tempus altius te volare, sed hic interim in humanitatis passionisq̄ meæ imagine quiesce, donec ego te prouoham, vbi careas nuderisq̄ ab omni forma & imagine, ab omni exercitio & actione, à te ipsa deficiens in silentio & quiete.

Itaque semper interim præsentiam meam & quomodo ego abditissima quæque tua & intima secreta tua videns penetro, cogita: nec solum cogites, sed discas etiam sentire præsentiam meam, qua te semper video, semper inspicio, semperq̄ penitissimè te & omnia tua cognosco. Discas, inquam, in teipsam sentire, quam sim in circumscriptione, æternam, immensam, incomprehensibilem, incommutabilem lumen, quam sim totus amabilis, totus desiderabilis, sincerus, & quouis minimo malo aut defectu impermixtus: item quam sim totus bonus, in quo nihil possit non amari aut non placere, totus fidelissimus, totus misericordissimus, mei ipsius largissimè cõmunicatiuus: quam sum de niq̄ omnibus beneuolentibus, omnibus amantibus in me sperantibus amator constantissimus, ac fidelissimus, consolator suauissimus, protector potētissimus, ditissimus copiosissimusq̄ remunerator, super omnia desiderata reficiens, nec fastidium prouocans, sed omnia desideria satians, satiantisq̄ desideria accendens. Hæc imago impleat mentem tuam, vnde quicquid phantasmatum aliorum inciderit, mox vt occurrit, à te proseribas, omnibus negans assensum. Vide illas ne intra te recipias, sed mihi soli interna solitudine, interno silentio, interna pace tranquilla vaces: me indefinenter præstolans expectabunda, quid te agere velim, quid pati, imò & quid in te velim agere, quid tecum, vt in omnibus mihi acquiescas, me sequaris, me sustineas. Ad id autem esse debes à teipsa exuta, hoc est, ab amore & inclinatione propria erga teipsam, vt animam tuam rationalem atque intellectualem, quasi iam alienam aut separatam corpore nihil moueat, an homo suus exterior asque sensibilis

Tu 4 laudetur,

Nuditas interna quæ necessaria.

Conformare se vti debeat anima vti Christi. Rom. 8. 29.

Imaginem quamquam anima sibi imprimere debeat.

Anima vt Deum in se sentiat.

Vita abstra-
cta quana
necessaria
fiat.

laudetur, an vituperetur, patiat, an consoletur, sed à longè illum respiciat, ad me
suspensa, mihiq; vnita. Pro hac autem abstractione obtinenda (quod supra monui)
necessarium est vt ante super teipsam vigiles, summoperèq; te obserues, quo dif-
cernere deprehenderèq; confestim quæas, quid in intimis tuis lateat, quid te mo-
ueat, quid trahat, quid alliciat, quid te occupet, quid fatiget, quid sollicitet, quid in-
clinat, quid deniq; ames aut intendas, an ipse tu sis, an creatura alia, an ego. Ea pro-
pter quicquid huiusmodi aliquid quod ego non sum, aut cuius ego causa non sum,
deprehenderis, mox eijcias oportet: huius enim es quod te possidet. Ego verò no-
lo cum socio amari, sed solus in te quiescere cupio. Atque idè nisi me solum que-
sieris, nunquam perfectè inuenies.

Omnes igitur creaturæ à te recedant, nullum medium in te finas, nullum im-
pedimentum, nulla maneat dissimilitudo, vt præter solum merum necessariumq;
sui vsum omnis creatura à te proscribatur, nulla intus in corde tuo locum sibi
vendicet, nulla cor tuum occupet, vt nudam liberamq; te mihi serues, & ad omnem
voluntatem meam te mihi relinquant.

Cæterùm, quicquid tibi acciderit, satis est vt accidisse senseris. Amplius te cum
illo non occupes, nec finas in te illud morari aut sui speciem memoriamve relin-
quere: sed projice in me, & mihi tui omnemq; curam committe, omnem multi-
plicitatem ac mutabilitatem prætergredere ac transuola, & nusquam præterquam
in me solo subsiste. Itaque me solum, & in omnibus vnun quære, longanimiterq;
dum inuenieris, deuotè ac iterum dum inuenieris, præstolare plena fide, super mea
bonitate ac sapientissima beneuolentissimamq; providentia innitens. Vbi si moram
fecero, expecta quia veniens veniam. Hoc modo & anima desiderijs proprijs
omnibus exuta, ab omni amore ac delectatione creaturarum libera, ab imaginibus
& phantasmatibus aliena, in simplicitate ac nuditate cordis, perfectè mihi
inhæreas, teq; mihi abs te possidendam offeras & relinquant: stesq; mecum in illo
nunc æternitatis, vbi nec præteritum, nec est futurum. Ad illud. Nunc modo sem-
per aspira, omnia & teipsam quoque, hoc est, corpus tuum & sensualitatem tuam,
in isto nunc æternitatis respiciens, mortifica, abnega, & relinque. Quasi enim ab ijs
separata aut extra mundum esses, omnia quæ in mundo sunt, à longè, ac veluti
abs te relicta, atque iam tibi aliena, intueri. Cogita te solam esse mecum, & me te-
cum, & quasi nulla tecum alia creatura foret. Quicquid præter me aliud sentis,
nihil æstima, quia reuera & extra me nihil est. Pari modo nulla tibi creatura no-
cebit, modo phantasias, imaginationes, rerumq; siue curas, siue affectiones intrate
non receperis.

Hebr. 2.

Simplex &
nuda vt a-
nima fiat.
Nunc æter-
nitatis quæ
fiat.

EPILOGVS.

*Vti anima fidelis in prædictis institutionibus sese indies exer-
cere, easq; velut speculum ob oculos interiores ingiter
constituere debeat.*

CANON

HAEC tibi trado perinde ac filiae atque sponsae meae & anima, veluti regulam ad exuendum veterem hominem te instituentem, quibus post hac in nouitate spiritus ambulans, indies ad perfectiora te extendas. Itaque sapius hanc relegendum, quoties aliquid minus te offenderis obseruasse, toties feruore resuscitato, propositum renoua. Porro quamuis hanc legenda tibi tradam, cupio tamen nihilominus ut cordis tui aures meae semper pateant inspirationi, quo eadem a me & intus audias, & foris legas. Propterea autem inspirationes meas scriptas ob oculos tibi poni volo, quoniam vanis plerumque amicorum & literis & nuncijs oblectaris, quae cordi tuo nihil praeter distractionem, inquietudinem, inspiditatem atque obscuritatem adferunt. Quibus posthabitis, ne salutaria quae legas tibi ex me desint, hanc tibi legenda trado: quorum contemplatione, meique amore reliqua omnia (quae animam tuam adulterare nituntur) contemnas. Tanto autem hanc mea institutio tibi debet esse acceptior, quanto ego qui hanc inspiro sponsus tuus & anima, esse debeo dilectior. Quippe qui non tantum dilectus, sed dilectissimus, desideratissimus atque praeter omnibus placere debeo. Tanto etiam abs te hanc obseruari fidelius volo, quanto ea quae hic traduntur a me, non carnale mundanumve cor, sed spirituale ac mihi deuotum oblectant.

Quandoquidem non lenocinio aut nugagitate verborum hanc aures tantum mulcent, sed animum amantem pascunt veritate. Reliquum est ut tu semper vigiles. Ego sicut ad ostium tuum, & pulso. Aperi mihi cor tuum soror mea sponsa. Præbe cor tuum mihi, & me solum desidera, quandoquidem ego cupio te. Non potes autem recipere me, quamdiu aliud amas, praeterquam me. Non potes habere me, quamdiu aliud extra me habes in te. Non potes sentire me, quamdiu possides te. Exi igitur & relinque te, ut ego te, & tu solum possideas me. Tempus hoc breue est, quod verò sequitur sine tempore, sine fine, æternum est. Tu igitur (iterum moneo) vigila, ut me sponsum & anima, & filia, & sponsa habeas, & germanè te mihi sponsam dignam exhibeas. Itaque me redemptorem tuum ac dominum tuum ama, me cogita: teipsam attende, te considera, mihi adhære, mecumque persevera. Iam in me viue felix, & Vale.

Alloquiorum libri I. finis.

D. IOAN. IVSTI LANSBERGII,
Carthusiani, ad Religiosam Deoque deuotam virginem Claram Dockumensem, in monasterio ad sanctos Machabæos in Colonia, nouam Iesu Christi sponsam Epistola, & in librum secundum Alloquiorum Iesu Christi ad quamuis fidelem animam.

P R A E F A T I O.



Quotiescunque in mentem tibi subierit virgo Deo deuota, quod ex honestissima parentum domo, quod ex fratrum ac sororum turba primogenitam non quiniu comes, non princeps aut rex, non denique mortalium nobilissimus, sed cæli terraque Imperator optimus maximus Iesus Christus in sponsam sibi affcinerit, eo

V u u debet